

Seder Hazzanut Brandon 1892

Uitgave J. Meijer 1950

Versie: dd 29 april 2021

Seder Hazzanut Brandon 1892

Uitgave J. Meijer 1950

Verantwoording:

De tekst van Oëb Brandon uit 1892 is zo goed mogelijk één op één overgenomen van de Jaap Meijer druk in Encyclopaedia Sefardica Neerlandica, 1955.

- De **vet gedrukte** paginanummers verwijzen naar het paginnummer in de Meijer uitgave.
- Een inhoudsopgave met paginanummers verwijzend zowel naar Meijer als naar deze uitgave is aan het einde toegevoegd.
- In deze versie zijn slechts zetfouten (bv *Sgabbat* naar *Sabbat*) en oude spelling (bv *zoo* naar *zo* etc.) aangepast.
- Het taalgebruik is niet aangepast (bv *den* is niet veranderd naar *de*).
- Meijer was niet consistent in spelling (soms *Sefer*, soms *Sepher* etc). Dat is niet aangepast.
- Meijer heeft veel Ivriet woorden getranscribeerd. Dit is niet consistent gedaan (bv in het begin geen ngain – “*Wajosja*”. Later wel – “*Achirang ben Ngenan*”. Dit is niet aangepast.
- De Eleitos (benoeming bestuurders) staan niet in het manuscript van Barandon. Meijer heeft deze toegevoegd als voorbeeld. De Eleitos van pagina 177 en 181 heb ik weggelaten omdat deze niet meer van toepassing zijn. De Eleitos van de Parnassim van KKTT op pagina 176 van het jaar 5712 (1952) en van de de Chatanim op pagina 187 van het jaar 5709 (1949) heb ik aan het einde toegevoegd (bijlage 1 resp. 2).
- De annotaties die zijn aangebracht in de verschillende kopieën en gedrukte exemplaren van Brandon's tekst zijn hier niet opgenomen, dat komt met G'ds hulp in een latere, vergelijkende, uitgave. Daar zal ook het taalgebruik en de transcriptie worden gemoderniseerd. Die uitgave zal ook worden gelegd naast Seder Chazzanut boekjes van andere chazzanim.

Constructieve op- en aanmerkingen zijn altijd welkom.

J.B. Sondervan

Versie: dd 29 april 2021

Deze digitalisering is mede tot stand gekomen middels de erfpachtgelden van de gemeente Amsterdam.

VOORWOORD

De Handleiding, die ik ten behoeve mijner Ambtgenoten in de volgende bladzijden geschreven heb, voorziet in een reeds lang gevoelde behoefte.

Zij bevat in de Nederlandse taal, en wel op veel uitgebreider schaal dan met de bestaande Handleidingen van dien aard in andere talen geschreven, het geval is, in de eerste plaats al hetgeen tot de Orde der Gebeden behoort, en ten tweede, al hetgeen de voorlezer dient te weten, betreffende de hedendaagse Gebruiken en Ceremonieën in de Synagoge en bij bijzondere plechtigheden.

Schrijver heelt getracht zo mogelijk zelfs van de kleinste bijzonderheden gewag te maken, opdat deze Handleiding de naam van *vraagbaak voor den Voorlezer* ten volle moge waardig zijn.

Mocht het in de prakt[ik] blijken, dat nog enkele punten ontbreken, of dat er later veranderingen in de bestaande gebruiken zullen plaats hebben, alsdan zijn voor een en ander nog bladzijden beschikbaar om hiervan melding te maken.

I. OëB BRANDON, Voorlezer.

Amsterdam juni 1892

Siwan 5652

Pagina 171

VERHANDELING OVER DEN ZEMIEROTH

Voorheen werd het lezen der Zemieroth te allen tijde door den Onder- Voorlezer of Hazan de Hebra verricht. De dienstdoende Voorlezer begon dan op Werkdagen met Jiesjtabach; op Sabbat en Feestdagen met Niesjmath, en op Ros Hasana en Jom Kipoer met de dichtstukken, die onmiddellijk na de Sjiera volgen.

Sedert het jaar 5646 is de Voorlezer verplicht in zijn rustende week de Zemieroth te lezen. Daar de Orde der gebeden somwijlen verschillend is, heeft de schrijver het noodzakelijk geacht hierop te wijzen.

Siebeth lehoeda en volgende stukken tot en met K.T. wordt alleen op de 'Werkdagen gezegd, als men smeekgebeden leest, doch niet in de Seliechoth.

Aromimcha. In de dagen van Hanoekta begint men deze psalm met Miezmor sjier hanoekath habaiith ledawied. Van af Ros Hasana tot Jom Kipoer zingt de Parnas of Ouderlingz Hasjem hoe ha Elokiem. Op Jom Kipoer de Chagam; op Hasja'ana Rabba ook Parnas of Ouderling.

Psalm 19 wordt op den Vastendag van Ab vervangen door Psalm 137.

Miezmor letoda wordt niet gezegd op Sabbat, Sjalosj Regaliem, Ereb Chag Hamatsoth, Chol hamongeed de Chag Hamatsoth en Ereb Kipoer. Wordt wel gelezen op: Ros Hasana. Jom Kipoer en Chol hamongeed de Soekoth ook op Hosana Raba. Az Jasjier Mosje wordt altijd gezegd behalve op de vastendag van Ab; dan leest men Ha'azienoe tot Wechieper admato amo, wijze: Echa.

Op de volgende dagen wordt zij gezongen:

1e. Op Werkdagen: Indien er een Beriet is of wel een Bruidegom ter Synagoge is.

2e. Op Sabbat, Ros Chodes, Feest- en Middendagen, op den dag voor ieder feest. Ros Hasana en Kipoer niet uitgesloten. Op Isroe Chag, daags na Kipoer, op Hanoeka, Ros Hasana la'ielanoth, Poeriem, Poeriem Susan, Poeriem Katan, Poeriem Susan Katan; Pesach Sjenie, Lag Baomer, Toe beAb Op Sabbat Besjalach en Sjebie'ie sjel Pesach wordt Wajosja en de Sjiera met Zangtekens gezongen. Wajosja wordt herhaald door den V. en ook Tebiedmo enz. wordt door hem herhaald. Hierna vervolgt men Kie ba soes tot Anie hasjeem rof'echa, welk laatste vers door den V. wordt herhaald. Voorts Kie lasjeem. Hameloecha als naar gewoonte. Op Tiesia Beab zegt men in plaats van de Sjiera de afdeling Ahazienoe tot Wechieper admato amo. Op Hosja'ana Rabba leest men de Zemieroth van Sabbat zonder Tob lehodoth en met Miezmor letoda.

Pagina 172

HOOFDSTUK I OVER DE ORDE DER GEBEDEN

A. OP WERKDAGEN

Het Ochtend, Middag. en Avondgebed wordt door den V. verricht naar de volgorde der Gebeden van „Silva Mendes”.

Afkondigingen hebben plaats als volgt: Bij het Ochtendgebed: Na K.T. op de dagen der Wetlezing vóór Hanotin. Bij het Middag- en Avondgebed: Tussen beide gebeden vóór Oetsjeongat en in den Ngomer bij het Mincha gebed na K.T. en bij het Avond gebed vóór den aanvang, waarop door den Voorlezer het vers Oetsjoengat herhaald wordt.

Het Rogativa 1) moet bij elke dienst, des nodig zijnde, vóór K. T. gezegd worden en de offertas na de K. T. Zelfs als het spoedeisend is, geschiedt zulks vóór den aanvang gevolgd door K. T.

Indien er een Besnijdenis in de Gemeente is, zegt men geen Smeekgebeden bij het Ochtendgebed, als ook ten alle tijde, dat er een Bruidegom ter Synagoge is, vanaf de Ochtend van de Huwelijksdag tot en met den Achtsten dag bij het Middaggebed. Zijn de Gehuwden, Weduwnaar met 'Weduwe, dan geldt deze toepassing tot en met den derden dag. In bovenstaande gevallen zegt de V. terstond na de herhaling der Amida: K. L., Asjre, Oeba Letsion, K. T., Beth Jaäkob etc. en op de dagen der Wetlezing, na de herhaling van de Amida: K.L., Hanotin, Baroech Hamakom enz. Na de lezing: Asjre, Oeba Letsion, K. T. en met Jehallaloe brengt men de Sefer naar de Hechal. Na de Ascabot zegt men Beth Jaäkob ten einde. De Smeekgebeden, hier weggelaten, zijn Sjebeth Jehoeda, Nefielath Apajiem, Mizmor Ja'ancha, Teliela ledavied en op de dagen der Wetlezing El erech Apajiem, als ook El melech Josjeeb, In 't Rogativa en op Sabbat middag Tsidkatecha. Op maandag en donderdag nadat de Sefer in het Hechal is gebracht zegt de V. het verkort Ascaba (later) van de overledenen der laatste elf maanden, waarvan het Register bij den V. berust. Hij noemt eerst een mansnaam waar hij begint met Tob Sjiem. Na het Sachriet leest de V. het Ets Haim (zie de 2e druk Gebeden S.I. Mulder, bl. 159), gevolgd door K. der Abeliem. Is er echter een honra of Opheffing van Abeloet worden deze verzen weggelaten (zie later 1).

Na afloop van een of ander zegt de V. een afdeling uit de Misjanoth voorafgegaan door Kol Jisraeel en gevolgd door Rabbi Chananja waarop K. D. door de Abeliem gezegd wordt.

Pagina 173

B SABBAT DAGEN

Op Vrijdagavond zegt men Hasjem Malach, de psalm, inplaats van Lamnatseach Binginoth. Na Mincha zegt de V. Hanotin met inlassing van het Formulier (zie later) Op bevel van den Parnaas begint de V. Miezmor ledawied en vervolgt zoals het boek aanwijst.

Bij het Ochtendgebed na K. T. zegt de Rustende V. de 'Wekelijksche Ascabot uit het Livro aanvangende met den datum van de vorige Zondag tot op dien Sabbat. Hierna nodigt de V. den President ter Teba en eerstgenoemde begeeft de Mitswot voor den Seferdienst, later eveneens nader omschreven. De V. zegt Hanotin, Mie Sjeberach lakehilloth, Kohanecha. 'Waarna de V. gevolgd door den Parnaas en Samaas zich naar het Hechal begeeft. Daar gekomen spreekt de V. de Mie sjeberach en de geldofferingen der Functionarissen uit. Zie verder nader. Zo er echter Abeliem zijn, of indien iemand Hagomel wil zeggen dan gaan deze ceremoniën vóór de andere Mizwothaires. De V. heft Kadloe aan en op de Teba gekomen zingt hij Kie Sjeem en nadat de Sefer gealavantaard is, zegt de V. het vers Ha'kil Tamiem enz. Aan zeven personen wordt de Afdeeling der Wet voorgelezen als: Aan den Cohen, Levie, en vijf andere personen.

De Cohen roept, men op als volgt: N.N. Cohen Kerab We Chahen Jaämod Hasjeem Hatob:
... N.N. likro batora wejisjmere'oe tsoero.

1 1) De Portugese termen zullen worden toegelicht bij de publicatie van Hoofdstuk III: Over het gebruik der Portugese taal in de Synagoge.

K.T. = Kadies Titkabah K.L. = Kadies Lengela.

Bij de zes andere personen laat men de drie eerste woorden weg. Bij de voorlaatste voegt men het woord Samoech en bij den laatste het woord Masjliem. Een gehuwde roept men Hagebier, een ongehuwde Habachoer, iemand boven zestig jaar Hajasjesj Hanichbad, des verkiezende. Bij een Bruidegom zegt de V. vóór den naam Hechatan Hagebier. Bij den Vader, wien een of meer zoons geboren zijn Ba'al Habriet, bij een dochter Abi Habat, bij meer dochteren Abi Habanoth en bij een zoon en dochter Ba'al Habriet Weabi Habath. Als men de Opperrabbijn der Gemeente roept: Hagebier Hanengela Morenoe Werabbenoe. Roept de V. een Opperrabbijn op eener andere gemeente: N.N. Hagebier Hanengela Morenoe Harab.

Na ieder kapittel wordt Ascaba der bloedverwanten van de geroepene gelezen, dit geschiedt op verlangen. En wel uitsluitend, waarvan hij Abeloet heeft gehad, doch niet van zuster of dochter, die door het huwelijk tot de zustergemeente is overgegaan 1 2. Onmiddellijk na de Ascaba wordt voor Sjemen lama'or geofferd met bijvoeging: Limnoechath hanefesj hanizkereth, menoechata tihje began Eden. Limnoechoth hanefasjoth hanizkaroth, menoechatan tihje began Eden in het meervoud.

Na de geheele Parasa zegt de V.: K. L. gevolgd door de offertas v. d. Masjliem waarna de V. roept Maftier en de Jongeling treedt voor de Sefer, wien men het Maftier voorleest. Na de lezing der Haftara met Berachoth zegt de V. Mie Sjeberach etc. Het Minchagebed met Pietoem haketoreth. Na Oeba Letsion ,K.L. Hanotin, Waànie Tefilatie en met Baroech Hamakom gaan V. en Parnaas naar het Hechal. Men haalt een Sefer uit, waarin men aan drie personen de 1ste kapittel der volgende Afdeling voorleest. Geen K. Na de offertas's der laatstgeroepene Miezmor Sjier tot slot en met Jehalleloe brengt men de Sefer naar de Hechal. Voor het Hechal zegt de V. Sjoeba Lim'onach. De Rustende V. zegt Ascaba van hen die in de afgelopen week zijn begraven; en naar willekeur van de Voorzitter leest dan de V. het Elfmaanden-Register,hetwelk wordt voorafgegaan door ééne bladzijde uit het zoogenaamd "Geele Boek" bevattende de namen der overledenen, die op den vooravond van Kipoer worden herdacht Welke bladzijde steeds besloten wordt met de namen: Hechagam Abraham Acohen d'Ereira, Isak Franco Medeira en Isak Abenhacar. Het is daarom wenselijk, dat men deze namen in het Elfmaanden Register heeft. De V. leest Hasjiebenoe ,K.L. en de Amida, daarna Tsidkatecha enz. Spreekt men geen Smeekgebeden uit dan leest men ook geen Tsidkatecha, behalve R. Hasana en Kipoer.

Zelfs zo er een Chattan ter Synagoge is, en het is Sabbat, dan leest men wél Tsidkatecha. Op Uitgaande leest men volgens het boek. Is er echter in de loop der week een Feestdag of Kipoer dan leest men geen Sjoeba. Slechts het laatste vers Orech jamiem en We'ata kadosj. In de Habdala laat men het woord Sjesjeth weg.

Pagina 174

C NIEUWMAANSFEEST ראש חודש

Op elken Sabbat, die het Nieuwmaansfeest voorafgaat, maakt de V. vóór Jehie Chasdega der gemeente bekend op welke dagen het feest is, met vertolking in de Portugese Taal Op Sabbat vóór de maand Ab vangt men aan met Mie sje'asa nissiem, dus zonder Jehie Ratson. Op Sabbat voor de maand Tisrie wordt de Afkondiging verzwegen.

2 1) Dit is na de oorlog vervallen. De andere vrij onbelangrijke wijzigingen, meestal na de oorlog ontstaan, zullen in een kort nawoord worden vermeld.

Op den 29ste van iedere maand zegt de V. bij het Ochtendgebed na K.T. de Ascabot van Joseph Sarfatie en Ester Sarfatie-Foa. Op Sabbat zegt men dezelve na de gewone Ascabot. Op werkdagen wordt dit onmiddellijk gevolgd door de Pregão, dat het Mincha voor hen, die vasten ten een uur plaats heeft, luidende:

“Mincha se rezará esta Tarde por os senhores, que jejuão Mizmara, a huma hora”

Valt Ros Hodes op Vrijdag, Zaterdag, of Zondag, dan wordt op den vorige Donderdag gevast.

Uitgezonderd de Mismara van Tisrie. Deze kan op Vrijdag gehouden worden. De Mismara van Tebet wordt gehouden den 24 Kislew met inachtneming van het bovenstaande.

Voor Ijar vast men niet wegens het verbod van vasten in de maand Nissan.

Op dergelijke Vastendagen is de dienstdoende Voorlezer verplicht om, bij een voldoende aantal vasters, bij den dienst tegenwoordig te zijn ten behoeve der Seferlezing. Bij het Mincha vóór R. H. zegt men geen Smeekgebeden. Is het Sabbat, dan geen Tsidkatecha. Het avondgebed wordt aangevangen met Barechie Nafsje en men zegt in de Amida Ja'ale Wijabo. Na Sjier lama'aloth zegt de V. zelf de Kadesjiem en niet de Abeliem. Derhalve zegt de V. geen Hasjeem Tsebaoth. Bij het Ochtendgebed zegt men weder Ja'ale wijabo en na de herhaling der Amida het verkorte Hallel. Op R. H. Tebeth leest men daar tevens Hanuka is de „groote Hallel”, K.T. en de Haskaboth van de 1e dag. Hierna Hanotin enz. Men haalt een Sefer uit, waarin men de Parasa dier dag aan vier personen voorleest. 1. Cohen tot Sjenajiem lajom ola tamied; 2. Levi herhaalt het vers Weamarta alehem enz. tot besjemen katiet 3. tot hatamied meniskaha en 4 tot het einde. Na de lezing K.L., Asjre, Oeba letsion en met Jehalleloe brengt men de Sefer naar de Hechal en de V. zegt Sjoeba.

Men ontdoet zich van de Tefillin en op order der Parnas leest de V. K.L., Hasjiebenoe en men leest Moesaf, K.T., Barechie Nafsje, Kawe enz., alles door den V. Bij het Mincha zegt men Je'ale wijabo en na lamnatseach. zegt de V. K.

Pagina 175

D SABBAT EN NIEUWMAANSFEEST שבת וראש חודש

Indien de eerste avond van het Ros H. op Vrijdagavond valt, herinnert de V. voor de Amida aan R. H. "Dirão Vosses na Amida o Verso de Ros Hodes"

Bij het Ochtendgebed zegt men wederom Ja'ale wijabo in het gebed. Na de herhaling het verkort Hallel en K.T. Na de gewone Ascabot leest de Rustende V. de Ascabot van R.H. als het de eerste dag is.

Men haalt 2 Sefariem uit, en leest uit den eersten aan 7 personen voor. K. en na de offertas v. d. Masliem zegt de V. Elokiem Tsebaoth enz., hetgeen men bij iedere Seferverwisseling zegt, en men brengt de tweede Sefer op Teba, waarin de V. begint bij Oebjom Huasabbat enz. en eindigt met Jease Wenisko. Wederom Kadies en de Haftara van dien dag met herhaling van het vers Wehaju miede chodesj. Is het tevens Zondag R. H., dan zegt men ook de eerste en laatste verzen van Machur Chodesj. Is het alleen Zondag of Zondag en Maandag R.H., dan leest men dien Sabbat de Haftara Wajomer lo Jehonatan. Op Sabhat R. Ch. Ab roept men de V. die dien dag Haftara zegt, bij den tweeden Sefer op. Men leest na de Haftara het eerste en laatste vers van de Haftara van Sabbat R. H. Ook indien onderstaande Nieuwmaansfeesten op Sabbat vallen, voegt men na de Haftara het eerste en laatste vers van de Haftara van Sjabbath R.H. toe, en des noodig ook van Machar Chodesj als

Sabbat	R.H. Nisan	Haftarath Sjabbath Hachodesj
„	Ab	Sjim'oe
„	Eloel	Re'e
„	Tebeth	Hanoeka
„	Adar	Sjekaliem

Op Sabbat R.H. Ab subirt de rustende Voorlezer en zegt de Haftara Sjim'oe met het eerste en laatste vers van Ko amar nadat zulks door de Gemeente gezegd is. Voor het Moesaf herinnert de V. aan R.H. „Dirão vosses a Musaph Sabbat Weros Hodes" Bij het Mincha zegt men Ja'ale wijabo in de Amida en verzwijgt Tsidkatecha.

- * -

Op elken Sabbat, dat drie Sefarim worden uitgehaald, leest men de Afdeling der week in de eerste Sefer aan zes personen voor, bij het zevende kapittel wordt dan niet opgehouden, en men roept de zesde persoon gewoon met Samoech op. In de tweede Sefer leest men voor de zevende persoon, welke ook gewoon met Masliem geroepen wordt. Alsdan leest men na de tweede en na de derde Sefer het kadiesgebed, niet na de eerste Sefer.

Pagina 176

E MAAND NISSAN (30 dagen)

Indien de eerste Nissan op Sabbath valt, is het dien Sabbath Sjabbath Hachodesj en men leest in de derde Sefer een afdeling uit Bo aanvangende Hachodesj haze, met inachtneming van het bovenstaande. Van 1 Nissan af zegt men geen smeekebeden, gedurende de gehele maand. Na het Ochtendgebed op de Werkdagen zegt de Voorlezer ter plaatse van Ets Haim enige Verzen uit het boek Sjier hasjjeriem. De V. vangt steeds aan met het vers Jonatie bechagve hasela enz. en leest een vers ad libitum uit het Hooglied gevolg door het vers hajosjebet baganiem enz., waarna de Abeliem de Kadies zeggen. Is er een Honra dan worden deze verzen verzwegen.

F SABBAT HAGADOL

Op Vrijdagavond zingt de V. het halve Kadies en na Miezmor Hasjem Ro'ie zingt de Gemeente Kadies wijze Sabbat Nachamoe. Echter wordt het middelste vers door den V. gelezen. Doch Jigdal als naar gewoonte.

Des morgens zingt de V. het K. en de Kedoetsja. Na het K.T. zegt de V. Sjalosj pe'amie met de daarbij gevoegde Mie sieberach voor het Feestoffer, doch inplaats van de woorden Chatsie florin zegt de V.: Kefie erech hakatsoeb. Nadat de Ascabot gezegd zijn nodigt de V. den President ter Teba. De V. leest in het Portugees het besluit van de Kerkeraad af, behelzende het af- aan aantreden der Parnasim. **(zie bijlage 1)** De V. spreekt het Mie Sjeberach der aftredenen. Daarna zingt de Gemeente Tehilath waarop de V. het Besieman Tob aanheft met Mie Sjeberach der Nieuw- of Herbenoemde Parnasim. Na het begeven der Mitswot voor de Wetlezing zegt de V. het Ascaba van: Isaac de Pinto (Ma Rab). Voorts Hanotin enz. Bij de Haftara wordt het laatste vers herhaald (Hine Anochie).

Nadat de V. is teruggekeerd naar de Teba noodigt hij, op bevel des Voorzitters, den predikant uit door het woord Bechabod; en de predikatiën nemen op dien Sabbat een aanvang. Bij het

middaggebed zegt men geen Tsidkatecha en bij het Avondgebed zegt men alléén het laatste vers van Sjoeba en verzwijgt her woord Sjesjet in de Habdala.

Valt echter de Eerste Paasdag op Sabbath dan leest men als op gewone Zaterdagavond.

Pagina 177

G HET PESACHFEEST פסח

Op den dag voor Ingaande feest, des middags vóór Oetsjoe'ath nodigt de V. den Opperrabbijn ter Teba, teneinde de gemeente bekend te maken met de Dieniem van het Paasfeest. waarop de V. onmiddellijk bekend maakt het uur waarop de Chamets moet zijn vernietigd. „A pela manha se deve ter baldado o Chamits as horas o mais tardar”.

Valt het feest op Donderdag dan voegt de V. hierbij de herinnering aan het Eroeb-maken. Vosses etns obrigação de fazer Ngeroeb”. ingaande het feest bij het Ochtendgebed, maakt de V. bekend dat het Mincha voor de Vastendag der Eerstgeborenen ten een uur wordt gelezen. “Mincha se rezara esta tarde por os Senhores, que jejuão a huma hora”. Valt de eerste feestdag op zondag dan wordt de voorgaande donderdag gevest. De dienst- doende V. moet steeds dan tegenwoordig zijn, om de Hechal te ontsluiten. Op Sabbath ingaande feest Pesach worden alle ceremonieën van Sabbath Hagadol verricht. Het zingen op Vrijdagavond en Sabbathmorgen het lezen van Sjalosj Peamim kortom geheel als of het Sabbath Hagadol is. De Haftara is hiervan uitgezonderd. Uitgaande Sabbath is heel gewoon. Op den Donderdagmiddag die aan het Paasfeest vooraf gaat, worden de Dieniem door den Rabbijn verkondigd. Doch het uur van Chamets vernietiging wordt op Vrijdagavond voor de Hanotin bekend gemaakt Alsook dat men het Ochtendgebed voor dien Sabbath ten 6 ure aanvangt. „A pela manhã sa rezará a tephila as seis horas”.

Men leest dien ochtend wat haastig en laat de Ascabot weg. Men tracht om 8 uur gereed te zijn.

Ingaande feest leest men het Middaggebed als naar gewoonte, doch zegt Betseeth ter plaatse van Lamnatseach. Op Vrijdagmiddag in plaats Hasjeem Malach. Op Sabbathmiddag ter plaatse van Hallelloejah. Het opheffen der Treurdagen wordt verricht na Mincha doch zonder Bilang Hamaweth. Op order des Presidents vangt de V. aan met de Psalm van het feest. Op den eersten avond zingt hij met de vereiste melodie het Mie chagam, K., Barechoe enz. Na de Amida de Grote Hallel, gevolgd door K.T. Het Nedaba voor de Godsdienstschool Vestaria dos Talmidim, Betseeth Jisraeel, K., door de Gemeente en Barechoe door den V. Alenoe en Jigdal op Feestwijs.

Valt de eerste avond op Vrijdagavond, dan zingt men Miezmor Sjier lejom hasabbat vóór de feestpsalm en de V. herhaalt Lebetega als op den Vrijdagavond. Voor Eile Moadee zegt men Wesjameroe. Na de Amida Wajchoeloe doch geen Meëen Sjeba. Is de eerste Avond op Uitgaande Sabbath dan herinnert de V. voor de Amida Watodie`enoe.

"Dirão vosses nà amida o verso de wattdienoe y hisistes nos saber!"

Bij het Ochtendgebed zingt de V. de Kadis en Kedoetsja. Na de grote Hallel K.T. Ascabot. Nedaba voor Vestaria dos Talmidim. De President komt ter Teba en de V. vangt aan met de benoemde of herbenoemde Administrateur van de Begraafplaats en zegt eerst M.S. (מי שברך) voor den afgetredene en B.T. (בסימן טוב) zonder zang, voor de be- noemde.

Pagina 178

De Mitsvot worden begeven voor twee Sefariem. In de eerste Sefer leest men aan 5 personen voor de afdeling uit Parasa Bo, Wajikra Mosje en op Sabbat aan 7 en begint Wehaja hajom haze lachem. In de 2e Sefer leest men het Feestoffer. Oebachodesj harisjon.

Na iedere Seferlezing zegt de V. Kadis. Haftara enz. Als de Sefarim in het Hechal zijn, wacht de V. op de Teba totdat de President de Hechal wederom heeft geopend voor de Tikoen Hatal. De V. zegt Hasjibenoe en Kadis en zegt Moried hatal libracha, waarop de Mussaf in stilte wordt gelezen. Hierna herhaalt de V. dezelfde met de Piutiem op gebruikelijke wijze. Voor de Moesaf, Nedaba voor „Vestaria”. Na de herhaling K.T. en de Hechal wordt gesloten. De V. wacht totdat de President op zijn plaats is en heft aan Een kilokinoe etc.

- * -

Ten half een ure begeven zich de beide Voorlezers vergezeld van den Assistent-V. en de Rabbijnen ter Synagoge om het boek “Hooglied” te lezen.

De dienstdoende V. begint met het vers Jonatie en vangt aan met het eerste vers. De rustende V. volgt het 2e. De ass. V. het derde vers en vervolgens de Rabbijnen. Op de Eerste dag leest men tot de helft van het Hooglied tot Sjetoe wesjichroe dodiem en vervolgt op den tweeden dag Anie jesjena tot het einde. Op beide dagen zingt men na de lezing Hajosjebet enz. waarop het Kadis der Abelim wordt gezegd.

Men leest het Middaggebed zonder Pitoem haketoreth. Zelfs op Sabbat; Asjre, Oeba letsion, Kadis en de Amida. Daarna K.T. en voor de laatste maal Nedaba V. Vestaria gevolgd door den Psalm van het feest.

Is het Sabbat dan zegt de V. na K.L. de Nedaba, Hanotin met Wa'ani Tefilatje en met Baroech hamakom wordt de Sefer uitgehaald, waarbij aan 3 pers. de Kapittel der Parasa der volgende week voorgelezen, voorts Mizmor Sjier en met Jehallelloe wordt de Sefer teruggebracht. Na de Wetlezing wordt Ascaba gezegd van degenen die voor Feest begraven zijn. De Amida als hiervoor.

- * -

Op den 2en Feestavond leest men als op den eersten avond. Na K.T. spreekt men de Omertelling uit en zegt na Lamnatse'ach het Betseeth. Door de Gemeente wordt de Kadis gezongen. Is het Donderdagavond dan herinnert de V. voor het gebed aan Ngeroeb.

“Os senhores, que não fizerão ngeroeb se assufrirão sobre o Senhor Dajan!”

Valt de 2e avond op uitgaande Sabbat dan voor de amida uitroepen: Watodingenoe.

“Diraõ vosses na amida o verso de Watodienoe y hisistes nos saber.”

Bij het Ochtendgebed haalt men 2 Sefarim uit. In de eerste leest men aan vijf personen de Afdeling Emor (Sjor o cheseb) en in de Tweede gelijk den eersten dag. Na beide lezingen het Kadies.

Is het Vrijdag, dan annonceert de V. voor Jehi Chasdecha het uur van Mincha, zijnde het uur van de ingang van Sabbat.

“Mincha se rezara esta tarde as ... horas.”

De Voorlezers komen een half uur vroeger voor het Sjier hasjieriem ter synagoge en beginnen bij Ani jesjenu welibi'er.

- * -

Het Mincha zoals den vorigen dag (zonder Nedaba).

- * -

Uitgaande der Eerste dagen, zijnde de eerste avond Middendag, leest men het Avondgebed gewoon.
Voor de Amida kondigt de V. af

1e Het vers Ata chonantanoe.

2e Het vers Ja'ale wijabo

3e Het vers Barchenoe Abienoe

"Dirão vosses a amida de saliente de Sabbath com os versos da Pasqua, e d'aqui por deante dirão vosses na amida o verso de Barechenoe Abienoe, Bendize nos Nuestro Padre."

Na de Amida Jehi sjem, K.T. en Omertelling benevens Betseeth, K. en Barechoe door den V., die in de Middendagen alle Kadisiem zegt en Alenoe. Na het gebed herinnert de V. aan de Habdala over den wijnbeker:

"Dirão vosses a habdala sobre ó vaso."

Indien de Uitgang der Eerste Feestdagen op Vrijdagavond valt dan kondigt de V. voor de Amida dat men Ja'ale wijabo zegt.

"Dirão vosses na Amida o verso da Pasqua."

De Afkondiging van Barechenoe geschiedt alsdan op Uitgaande Sabbat.

Het Ochtendgebed der Middendagen van het Paasfeest leest men als op de Werkdagen met Ja'ale wijabo in de Amida en na de Tornade de verkorte Hallel en K.T.

De President komt ter Teba en de V. begeeft de Mitswot voor twee Sefariem. Hanotin, Jehi kil imanoe enz. In de Eerste leest men aan drie Bo en geen Kadies. In de tweede leest men voor uit de afdeling Kadesj li chol bechor het Paasoffer, doch begint met Wehikrabtem isje ola en zegt Kadies. Vervolgens Asjre, oeba lelsion etc. en men brengt de Sefarim naar het Hechal. Sjoeba, Kadies en men leest het Mussaf der Middendagen. Vervolgens leest de V. K.T. etc. De V. zij, indachtig, aan de Misjna.

Aldus de Orde op iederen Middendag. De Parasiot zijn echter verschillend aldus:

Op den eersten dag Kadesj lie chol bechor Parasa Bo

Op den tweeden dag Im Kesef talwe Parasa Misjpatiem

Op den derden dag Pesol lecha sjene loechot Parasa Kie Tisa

Op den vierden dag Wajedabber, Bemidbar Parasa Beha'alotecha

Pagina 179

Valt den Eersten dag op Sabbat dan is de volgorde aldus:

1e Sab. Medianos Re'e ato omer elaj. in Kie Tisa

2e dag „ Kades lie kol bechor. in Bo

3e dag „ Im Kesef talwe. in Misjpatiem

4e dag „ Wajedabber, Bamidbar, in Beha'alotecha

Het Middaggebed met Jaale wijabo in de Amida en ter plaatse van Lamnatseach bingnot zegt men Betseet.

Daar het Middaggebed in den Omertijd ten 5 ure wordt gelezen, wordt elke afkondiging vóór het Avondgebed verricht gevolgd door het vers Oetsjoe'at door den V. ten behoeve van het Kadies, welke daarop volgt De veranderingsuren van den Ingang der Sabbat geschieden op Donderdagavond.

- * -

Indien de Zevende dag Pesach op vrijdag invalt, wordt op woensdagavond aan het Ngeroeb herinnerd:

„Vosses tens obrigação de fazer ngeroeb."

Op Vrijdagavond van Sabbat Medianos leest men het Minchah als op andere Middendagen. Men zegt geen Hanotin en geen Bame Madl. De V. zingt het Kadies, en ter plaatse van Mizmor ledawied hasjem roie zegt men Betseet; Jigdal als op den gewonen Sabbat. Des morgens zingt de V. het Kadies en de Kedusa. Na de Amidah het Jaale wijabo het verkorte Hallel en K.T. Na de Ascabot herinnert de V. aan de Omertelling:

"Os Senhores, que não contarão o Ngomer, o contarão sem Bengcão!"

Deze afkondiging geschiedt op elken Sabbat of Feestdag gedurende de Omertijd, wanneer op den vooravond niet in de Synagoge geteld is. De V. begeeft de Mitswoth voor twee Sefariem. Indien na het feest nog dagen van Wetlezing zijn, maakt hij bekend, dat genoemde personen ook op de dagen van Wetlezing na het Feest in functie zijn:

"Estas Mitswoth servem tambem para esta tarde e o fim da semana!"

Uit de eerste sefer leest men aan zeven personen de afdeling uit Kie Tisa voor: Wajomer re'ee ata en uit de tweede Sefer van gisteren, kadies na elke Seferlezing, Haftara etc. Musaf als in de Middendagen met Keter als op Sabbat, enz.

Het Middaggebed als op den gewonen Sabbat. doch zonder Pietoem en ter plaatse van halleluja 'odee zegt men Betseet.

Men leest het elfmaandelijks register der overleden niet, doch de rustende V. zegt alleen Askaba van hen, die voor het Feest zijn begraven.

Uitgaande Sabbat der Middendagen leest men geen Sjoeba, doch na K.L. zegt de V. het laatste vers en We'ata Kados K.T. en de Omertelling. De V. herhaalt niet Kol afse arets. doch begint terstond de Habdalah (zonder Zachoe latob enz.) met Sabrie en de vier Berachot, terstond Betseet, Kadies en Barechoe door den V.

Ingaande van den zevenden Paasdag leest men als op de Middendagen zonder onderscheid. Indien het op vrijdagavond invalt, zegt men geen Hanotin. Het Avondgebed evenals den eersten avond doch zonder Hallel of Nedaba. Op Vrijdagavond zegt men na de Amida Wajchoeloe en Meèn Sjeba enz. Is het op donderdagavond, alsdan kondigt de V. af na het K.T. de Ngeroeb „Os senhores que não fizerão ngeroeb se assufrirão sobre o senhor Dajan."

Bij het Ochtendgebed zingt de V. het Kaddies en kedusa benevens het verkorte Hallel. Men haalt 2 Sefariem uit en leest in de eerste aan 5 pers. (op Sabbat aan 7) de afdeling Besalach waarbij de

Chagam voor Masliem wordt geroepen en de Sjiera zegt enz. in den tweede sefer leest men als op de Middendagen.

Op vrijdag zijnde kondigt de V. het uur van Mincha af, zijnde het Sabbatuur. Valt de 7e dag op Sabbat dan annonceert de V. na het begeven der Mitswot der pregão de Mitswotaires uit „Estas Mitswoth servem tambem para esta tarde e o resto da semana."

Pagina 180

Het Middaggebed als op den eersten feestdag, met bijvoeging als zulks op Sabbat valt. In het laatste geenerlei Askabot

- * -

Op den avond van ten achtsten dag leest men als op den voorgaanden avond. Valt zulks op vrijdag- of zaterdagavond, dan is orde als vroeger is beschreven. Bij het Ochtendgebed leest men als gisteren. Men haalt twee Sefarim uit. In de eerste Sefer leest men aan 5 personen de Afdeling uit Re'ee voor, beginnende Kol Habechor en op Sabbat aan 7 personen vanaf Aser Te'aser. Kadies na beide lezingen.

- * -

Het Mincha als op den vorigen dag, doch na de Psalm Hodoë zingt de Gemeente het Kadis op de gebruikelijke wijs en na Alenoe uit de V. den wens
לשנה הבאה בירושלים בביאת משיחנו

- * -

Indien de 8ste dag op Sabbat valt, zegt men het Ascaba van hen, die in de feestdagen begraven zijn, daar deze dag in de Abeloet wordt medegerekend.

- * -

Uitgaande Pesach leest men als op de Werkdagen met Omertelling, doch de V. kondigt vóór de Amida af:

"Dirão vosses na amida o verso de saliente de Sabbat!"

en na afloop des gebeds herinnert de V. aan Habdala over de Beker wijn:

"Dirão vosses a Habdala sobre o vaso."

Is het uitgaande Sabbat tevens dan leest men als naar gewoonte. Bij de Omertelling herhaalt de V. niet Kol Afse Arets, doch begint terstond het Habdala gevolgd door S.L. Esa enaj. Aldus is de Orde op Uitgaande Sabbat in den Omer.

- * -

Daags na het feest is het Isroe Chag. Men leest als naar gewoonte doch na K.T. heft de V. het Baroech Haba aan en herhaalt Kie leolam chasdo waarop het Kadies voor Abeliem. Een afkondiging geschiedt op deze morgen voor Kawe. Valt Isroe Chag op maandag of donderdag dan heft de V. na Wetlezing voor het hechal aan Baroech Haba. Deze dagen geen Ascabot der elf maanden.

- * -

De Voorlezers dienen op elken Sabbat tussen Paas en Wekenfeest een kwartier voor Mincha aanwezig te zijn tot het lezen der Pirke Abot iedere in zijn dienstdoende week. Men begint met Kol Jisrael en eindigt met Rabbi Chananja waarop volgt K.D. 13)

Ingaande R.H. Ijar is er geen mismara daar er in de maand Nissan niet gevestigd wordt.

H MAAND IJAR

ל"ג לעומר פסח שני

Op beide dagen zijnde 14 en 18 Ijar zegt men geen Smeekbeden, noch des morgens, noch des avonds of 's middags. Vanaf 33 der Omer zegt de V. ter plaatse van Ets Haim eenige verzen uit het boek Ruth tot aan het Wekenfeest. De Gemeente heft aan het vers Wehine Boaz enz., daarna zingt de V. een vers ad libitum waarop de Gemeente zingt Jesjalem hasjim enz. en de Abelim zeggen Kadies. Bij een Honra vervalt het bovenstaande. Ingaande R.H. denken aan Mismara.

I MAAND SIWAN

Van 1 tot en met 12 dezer bij het Mincha leest men geen Smeekgebeden.

Op Sabbat voor het Wekenfeest leest men het Sjalos Peamiem zoals vermeld. Valt het Feest op maandag of dinsdag dan wordt op dien dag (Sabbatdag) na het begeven der Mitstvot de pregao der Mitswotaires afgekondigd.

„Estas Mitswoth servem tambem para esta tarde e o fim da semana!"

Op uitgaande Sabbat zegt men geen Soeba en verzwijgt het woord Sjesjet in de Habdalah. Valt het feest op vrijdag en Sabbat dan wordt op den voorgaanden woensdag (middag) avond voor het Avondgebed aan het Ngeroeb herinnerd, zoals vroeger is vermeld.

HET WEKENFEEST שבועות

Ingaande van het Feest leest men het Mincha als op de werkdagen. Het opnemen der Treurdagen na het Mincha zonder Bilang Hamawet. Voor de Feestpsalm spreekt de V. de volgende M.S. uit:

1. van hem die het Kadies zegt.
2. Hasjeem, Málach zegt.
3. Haftara zegt.

Deze Mitswot worden door het bestuur van Ets-Haim begeven. Na de Feestpsalm zingt de V. het Kadies en men vervolgt zo als het boek aanwijst.

Valt het op donderdagavond dan kondigt de V. na K.T. de Ngeroeb af:

"Os SS^{ts} que não frizerão ngeroeb se assufrirão sobre o senhor Dajan."

Valt het op uitgaande Sabbat dan kondigt de V. voor de Amida af dat men Watodienoe zegt.

"Dirão vosses na amida o verso de Watodienoe y hisistes nos saber!"

Bij het Ochtendgebed zingt de V. het Kadies en Kedusu. Na de Tornade het grote Hallel en

3 1) K.D = Kadies Der abbanan. (JBS: moet zijn Kadies Derabbanan)

Pagina 181

K.T. Ascabot en ook die van Ets-Haim. Aanvang der Nedaba voor Ets-Haim. Deze Nedaba duurt tot en met 12 Siwan des Middags.

Tijdens het uitspreken der Nedaba komt de President van Ets-Haim ter Teba en nadat de President der Gemeente bevel heeft gegeven tot het eindigen derzelve, treedt de Voorzitter van Ets-Haim bij de Wetlezing in functie. De V. leest alsdan de aftreding en benoeming der Parnassim af. De nieuw of herbenoemden met B.T. (בסימן טוב) zonder zang.

Vervolgens worden de Mitswot begeven Hanotin en M.S. enz. Men haalt 2 Sefarim uit en roept bij den eersten minstens vijf personen bij de afdeling Bachodesj hasjelisji in de afdeling Jithro. De Opperrabbijn wordt voor den Masliem, geroepen en zegt de Tien Geboden. In den 2en Sefer leest men het Feestoffer voor dien dag Oebjong habikkoeriem, en zegt Kadies na elke lezing.

De Haftara enz. Vóór Jehie chasdega annonceert de V. dat het Mincha ten twee uur is.

"Mincha se reزارá esta tarde a duas horas."

Valt de eerste dag op vrijdag dan annonceert de V. het mincha ten zeven ure (Assete horas). Nadat de Sefarim in de Hechal zijn wordt een Predikatie uitgesproken, gevolgd door Nedaba. Het Mussaf enz.

Een uur vóór de Middagdienst gaan de Voorlezers en Rabbijnen ter Synagoge, op beide Feestdagen. De Hazharot worden alleen door beide Voorlezers voorgedragen en de dienstdoende V. herhaalt iederen dag het laatste vers op de wijze van Heje sitri. Daarna wordt het boek Ruth gelezen versgewijze door den dienstdoenden V., den rustenden V., den assistent V. en de Rabbijnen.

Op elken dag na de lezing zingt men het vers Jesjalem hasjeem waarop Kadies voor Abeliem. Indien er op den eersten dag een Parnas van Ets-Haim vóór den Aanvang aanwezig is, geeft deze het bevel om te beginnen. Het Mincha leest men op gewone feestwijze. Na K.t. Nedaba, de Feestpsalm enz.

Op den tweeden Feestavond leest men gelijk den eersten avond. Valt deze op vrijdagavond dan zegt men na de Amida Wajchoeloe enz. Na K.T. volgt Sjier Hamangalot Samachtie en men eindigt als gisteren. Des morgens na de Ascabot, het Nedaba. Er worden twee Sefariem uitgehaald. In den eersten leest men aan 5 personen de afdeling Kol habechor voor. Op Sabbat aan 7 personen en begint Aser Teaser voorkomende in Re'ee. In de tweede Sefer leest men als gisteren met Kadies na elke lezing. Vóór Jehie chasdega wordt weder het Mincha ten 1½ geannonceerd en men vervolgt als gisteren, doch zonder Predicatie. Het Mincha als gisteren, op Sabbat met Seferlezing, na de Feestpsalm wordt de Kadies gezonden op de gebruikelijke wijze van de laatste feestdag. Na Alenoe zegt de V.

Valt de tweede dag op Sabbat, dan zegt de Voorlezer de Nedaba voor Hanotin en na de Seferlezing

Pagina 182

worden alleen de Ascabot gezegd van hen, die voor het feest in de afgelopen week zijn ter aarde besteld.

Uitgaande feest annonceert de V. vóór de Amida:

"Dirão vosses a amida de saliente de Sabbath."

en na het einde herinnert hij aan de beker wijn:

"Dirão vosses a habdala sobre o vaso"

Is het tevens uitgaande Sabbat dan leest men naar gewoonte. In beide gevallen verricht de V. het Nedaba voor Hasjeem Tsebaoth die den Kadies der Abeel voorafgaat.

Daags na het feest is het Isroe Chag en leest men gelijk vroeger is vermeld.

Ingaande R.H. dus 29 Siwan denken aan de Mismara.

J MAAND TAMOEZ

Vastendag 17 Tamoez

Op den Sabbat die deze Vastendag onmiddellijk voorafgaat bij het Ochtendgebed roept men het Vasten uit, met vermelding van den dag, dat dezelve gehouden wordt, als volgt:

Achenoe bet jisrael shimoe שמעו ישראל בית אחנו

tsom harevieie jije bajom. צום הרביעי יהיה ביום.

en indien het op Zondag is, zegt de V.

Tsom harevieie jije lemachar למחר יהיה הרביעי צום

"A manha he Jejum".

Het Ochtendgebed verricht men met Anenoe in de Amida volgens het boek. Voor Hanotin wordt het uur van Mincha afgekondigd, tenminste indien zulks nodig is. Na de Seferlezing heft de V. vóór het Hechal de aangewezen psalm aan en men eindigt als naar gewoonte. Mocht er een besnijdenis of een Hatan ter Synagoge zijn dan verzwijgt men: Sjebeth Jehoeda. Wehoe Rachoem, Nelielath Apajiem etc. Indien er geen Honra is, worden vanaf heden tot 9 Ab. ter plaatse van Ets Haim de gebruikelijke verzen uit het boek Echa gezegd, waarop de Abelim Kadies zeggen. Op donderdag worden de Ascabot der Elf maanden niet gezegd.

- * -

Het Middaggebed leest men met Taleth en Tefilin aan. De Voorlezer vangt aan met Sjema Kolie, Lamnatseach etc. en de gebruikelijke Ascabot van Pereira, daarna El erech apajiem, Baroech hamakom, Hanotin. Men haalt een Sefer uit en leest aan 3 personen de afdeling Wajechal voor. De Rabbijn subirt voor den derden persoon en zingt ook Wajaädbor enz. Dit wordt 's morgens door den V. gezongen. Na de lezing zegt de V. de psalm Jangaucha en met Jehallelloe wordt de Sefer naar de Hechal gebracht. Vervolgens wordt gecollecteerd met de zilveren schalen en op bevel van den President heft de V. Tikon Tefilat en K.L. aan. Daarna de Amida in stilte. De herhaling met Birkat Kohaniem enz. Na de Amida de smeekgebeden, zoals het boek aangeeft. Na Alenoe zegt de V. de gebruikelijke psalmen, zoals S.H. el kil batsarta, S.H. esa enaj etc. en de gemeente zingt onmiddellijk Hasjeem Tsebaot en nadat de V. herhaalt Kie chasoe bo begint hij op Order van de President het Avondgebed.

Gedurende het lezen der Psalmen doet men het Talet en Tefilin uit.

Is er een Hatan Snoge, dan laat men enige stukken weg zijnde: El erech apajiem, Rachoem Wechanoen en na de Seferlezing ter plaatse van Jangancha zegt men de Psalm Besjoeb hasjeem et sjiebat Tsion enz.

- * -

In de drie weken tussen dezen vastendag en dien van negen Ab, genaamd Telata de poer'anoeta, leest de Rustende Voorlezer de Haftara, zijde:

- 1e week Dibre Jirmijahoe,
- 2e week Sjim'oe.
- 3e week Chazon Jesjahoe.

Den 29 Tamoos 's morgens denken aan de Mismara.

MAAND AB

Op Sabbat vóór de R.H. Ab. wordt bij de afkondiging van Ros Hodes het jehie ratson weggelaten en de V. begint terstond Mie Sjeasa niesiem enz. Valt het Nieuwmaansfeest op Sabbat, dan zegt men evenwel de Haftara van Sjim'oe, doch zegt naderhand het eerste en het laatste vers van de Haftara Ko amar en de V. subirt bij de 2e Sefer.

Op Sabbat R.H. Ab wordt de Hallel gezongen, doch is R.H. een Werkdag, dan wordt de Hallel gelezen.

- * -

Op Sabbat voor den Vastendag Ab dient de V. opmerkzaam te zijn, bij het begeven der Mitswot, dat hij het Seferdragen aan de Cohen, en het Acompañar aan den Levie toekent. Ten einde deze functie ook op den Vastendag waar te nemen. Daags vóór den ingang van den Vastendag na het Mincha wordt door den V. het uur afgekondigd, waarop den volgende middag het vasten een aanvang neemt:

"Manha a tarde se deve ter tomade da a entrada de Jejum as.... horas ao mais tardar."

Valt de Vastendag op zondag of verdaagd op zondag, dan wordt bovenstaande afgekondigd op vrijdagmiddag voor Hanotin. Ingaande van den Vastendag leest men 's middags geen Smeekgebeden en op Sabbat geen Tsidkatecha.

- * -

Ingaande van den Vastendag, op een Werkdag zijnde, leest men het Middaggebed ten 12½ ure, hetwelk des morgens door de V. wordt afgekondigd.

"Minhá se rezará esta tarde a Mei a hora."

Pagina 183

K VASTENDAG VAN AB

Deze Vastendag wordt niet op den voorgaanden Sabbat afgekondigd.

Het Avondgebed, hetwelk met het uitkomen der sterren wordt gelezen, wordt aangevangen met de pregao dat het Ochtendgebed ten 7 ure wordt gelezen.

"A pela manha se rezará a Tephila as sete horas."

De V. keert terug, naar zijn verlaagde zitplaats en vangt aan met den Psalm 137 en al gaande naar de Teba herhaalt het laatste vers Asjre etc. Men leest het Avondgebed volgens het boek met Nachem in

de Amida, daarna Jehie sjim en K.L.; de V. keert weder naar zijne zitplaats terug en vangt aan lemie ebke, waarvan hij het laatste woord van ieder vers en het gehele laatste vers herhaalt.

Op zaterdagavond wordt deze Kiena voorafgegaan door het Treurlied Anie hageber, waarvan de eerste verzen door den V. alleen worden gezongen en het andere gedeelte door de Gemeente wordt gelezen. Vervolgens leest men het boek Echa en de V. herhaalt het laatste vers van Hoofdstuk I en II benevens 3 verzen van Hoofdstuk III; bij de verzen Chasde hasjeem en lama lanetsach verheft hij zijn stem en herhaalt het vers hasjieberoe tot kekedem.

Onmiddellijk daarna annonceert de Voorlezer "A Vos, Companhia Santa", hetwelk betekent dat de Gemeente het Treurlied Alechem eda Kedosa moet volgen, waarvan de V. het refrein telkenmale herhaalt en het gehele laatste vers. Daarna Oera na jemienecha en de V. plaatst zich weder voor de Teba en de herhaling van het laatste vers zegt men Weata Kados gevolgd door Kadies dehoe atied, daarna al hechalie tot het einde en met de woorden oelletiferet Tsion 'ier hamehoelala verlaat men het Bedehuis elkander toeroepende:

"Morir Havemos".

Bij het Ochtendgebed leest men zonder Talet of Tefelin, en verricht het gebed zoals het boek aanwijst, terwijl men niet de Amida als op den vooravond met Nachem leest. Na de Amida worden de Treurzangen als volgt:

1. Waarets sjafal roemie
2. Jaradtie letachtiejet
3. Bachodeji hachamiesjie

Waarvan de V. het laatste vers herhaalt.

4. Dok we goeg
5. Sjechiena tsoëket
6. Bat Tsion.
7. Damemoe serafiem
8. Bachodesj hachamiesjie

Waarvan de V. het refrein van ieder vers en het gehele laatste vers herhaalt.

De laatste phrase als boven en de V. annonceert: Psalmo de Asaph en men leest Mizmor leasaf. Hierna Ad mataj met herhaling als boven 5-7; vervolgens wordt het Esj toekad zittende door de Voorlezers en Rabbijnen versgewijze gezongen Daarna Ebke Weal sjod, zeboelaj en Jehoeda Wejisraeel door de gemeente, waarbij de V. het laatste vers herhaalt. De jongste V. zingt het lied Ze'ebe ereb geheel alleen, waarvan het refrein van elke strofe Wehinnenie jona door de Gemeente wordt gezongen en door de Hazan Herhaald. Vervolgens het treurlied Kol jelala door de Rabbijnen, Asjacher adatie door de Gemeente, gevolgd door eech misjkenie door den oudsten Voorlezer alleen zonder refrein. halanofliem tekoema door de gemeente en twee liederen door de Rabbijnen. Het gedicht eele ezкера versgewijs; het laatste vers zingt de Gemeente, terwijl de V. zich voor de Teba stelt en van de liederen amera en lischiena elk uiteinde der verzen herhaalt en het gehele laatste vers. De Kiena: Allelaj lie Allelaj wordt gelezen tot Wenasoe jagon waänaga.

Vervolgens leest de V. het Kadies dehoe atied en kondigt het uur voor Minchagebed af, hetwelk gewoonlijk een half uur vroeger is dan gewoonlijk en met Al hechalie gaan beide Voorlezers naar het Hechal en het treurlied Koemie wesifdie. Tora wordt door beide Voorlezers vers om vers gezongen;

Pagina 185

subirt voor de 3e en zegt de Tien Geboden. Voor het Musaf wordt gepredikt en men eindigt als naar gewoonte, doch op Feestwijze.

- * -

Op ט"ו באב (15 Ab) zegt men den hele dag geen Smeekgebeden

M MAAND ELOEL

Indien Ros Chodes op Sabbat is, zegt men de Haftara der afdeling Re'ee zijnde Nganija Songara en daarna het eerst en laatste vers van de Haftarath Sjabbat Ros Chodes. Het is gebruik om op den 2en dag R. Ch. de Hallel te zingen op de wijze van Jedej Rasjiem. Uitgaande R. Ch. voor het vers Oetsjoengat annonceert de V. dat de Selichot des morgens te 5½ uur aanvangen.

"A pela manhã se rezará as selichot as cinco horas e meia!"

Na het Amida van Ngarbiet begint men terstond Lechoe Wenasjoeba en geen Jehi sjim. Na de Selichot S. H. Mimangamakiem volgens het boek. Op uitgaande Sabbat zegt men de Selichot na het Weata Kadosj en bovenstaande Psalm na de Habdala. Des morgens leest men volgens het boek met uitlating der bekeringsstukken. Indien er een Beriet is of Bruidegom ter synagoge is, verkort men van Lemitwade tot Atanoe en hierna terstond Sjomer Jisraeel, K. T. met Tenganoe en S. H. Mimangamakiem gevolgd door Kadies.

Pagina (186 is plaatje)

Pagina 187

N MAAND TISJRTE

תשרי ראש השנה

Voor Tiesri wordt geen Nieuwmaansaflezing afgekondigd. Op Sabbat voor R. Hasana kondigt de V. de pregaõ der Mitswotaires af.

"Estas Mizwoth servem tambem para esta tarde e o fim da semana!"

Voor het begeven der Mitswot wordt de aftreding en benoeming van Regenten van Aby-Jetomim bekend gemaakt op gewone wijze. Uitgaande Sabbat geen Sjoeba tenzij het Feest op Sabbat invalt. Zo hetzelfde op donderdag en Vrijdag of zaterdag invalt, vervalt bovenstaande pregaõ der Mitswotaires. Is feest donderdag dan roept de Hazan dinsdagmiddag de Pregaõ van Ngeroeb uit vóór Ooetsjoengat.

"Vosses, Tens Obrigacaõ de fazer Ngeroeb."

Ingaande feest zegt men geen Smeekgebeden, zelfs niet bij de Selichot. De V. zegt de Ascabot van Sarfaty en bekendmaking van Mincha voor hen die vasten zelfs op vrijdag. Na de Ochtenddienst gaat de V. heen om de Hatarat Nedariem bij te wonen. Ingaande Ros Hasana leest men Mincha gebed gewoon en op Vrijdagmiddag Hasjim Malach doch geen Hanotin. De opheffing der Abeloet na het Mincha doch zonder Bilanz Hamawet.

Op order van den President vangt de V. den Feestpsalm aan. Op Sabbat begint men met M.S. lejom hasabbat en zingt Lebetecha als naar gewoonte en herhaalt het gehele laatste vers Waja'achile'oe en op dezelfde wijze zingt de Gemeente het lied Achot Ketana, waarbij de V. na het eerste en vóórlaatste vers herhaalt Tichle Sjana Wekillelote'a en bij de andere verzen het laatste woord Wekillelote'a. Nadat de Gemeente het lied heeft voleindigd, wacht de V. tot de Rabbijnen hem terzijde staan en zingt dan op plechtige toon het laatste gehele vers Chizkoe Wegieloe met Kadies op wijze Sjofet. Vervolgens het boek, op Sabbat Wesjameroe. Na de Amida Wajchoeloe en Mengen Sjebang, K.T. en Halleloejaha. De Kadies door de Gemeente en Barechoe door den V. wijze Jedej Rasjiem enz.

Bij het Ochtendgebed wacht de V. weder tot de Rabbijnen hem ter zijde staan. Als dan vangt de V. aan op wijze Sjemang Kolie het lied Elokaj al tedinenie en herhaalt het laatste vers Wenget tabie. Daarna Sjofet kol haärets op de gebruikelijke wijze en herhaalt het laatste gedeelte Ngolat Haboker van het eerste en voorlaatste vers en bij de andere verzen het woord Hatamied. Het laatste vers Bene Ngabadecha wordt geheel herhaald. Vervolgens zingt de V. het Kadies op wijze Ngalenoe, voorafgegaan door Niesjmat en Jedej Rasjiem. Waarbij de Voorlezer weder herhaalt als boven. Echter bij het laatste vers herhaalt hij niets en begint de Kadies als boven vermeld. Na de Amida Abienoe Malkenoe. Op Sabbat niet. K.T. met Tenganoe, de Pizmon Lemangancha, waarbij de V. herhaalt gelijk de vorige stukken benevens het laatste vers Lemangancha, waarbij de V. herhaalt gelijk de vorige stukken benevens het laatste vers Lemangancha elokaj dalecha terachim. De Rabbijnen verwijderen zich. De rustende V. leest de gewone Ascabot met de Ascabot van Ros Chodes. De V. nodigt den President ter Teba en de V. leest de benoeming der Bruidegoms der Wet af in de Portug. Taal en zingt Besieman Tob van beide Hataniem.

EM NOME (tekst meijer elders aanwezig: bijlage 2)

De Mitswot worden begeven voor twee Sefarim. Is de 1e dag op Sabbat dan maakt de V. de Pregaõ der Mitswotaires bekend.

"Estas Mitzwoth servem tambem para esta tarde e o fim da semana."

In de Eerste Sefer leest men aan 5 personen, op Sabbat aan 7 personen, de afdeling Wadosjim pakad et Sara en in den 2en Sefer het offer van dien dag Oebachodisj hasjebingi uit Pinechas en zingt Kadies na elke lezing. Vervolgens het Haftara en M.S. en de V. annonceert dat de Middagdienst om 1½ uur aanvangt.

"Mincha se reزارá esta tarde a huma hora e meia."

Het lied Nget sjangara ratson waarbij de V. na het eerste en voorlaatste vers herhaalt: Ngoked wehanengkad wehamizbeach en bij de andere verzen het laatste woord, doch het laatste vers Libritecha geheel. De Toke'a treedt naar de Teba. Men zingt Adosjim bekol sjofar met herhalingen zoals hiervoren gemeld. Op Sabbat wordt dit niet gezongen, ook dan wordt geen bazuin geblazen. De Tokeá treedt naar voren en zegt de verzen en lofzeggingen die het Bazuinblazen voorafgaan

Pagina 188

(gaan) waarop hij dertig stemmen blaast; aldus: (TASHRAT TASHAT TARAT) תשר"ת תש"ת תר"ת Bij deze stemmen worden (SHAR) ש"ר in één galm geblazen, doch bij het Moesaf worden zij in 2 stemmen geblazen. Na het bazuingeluid Asjre Hangam enz. De andere V. leest het Moesafgebed,

nadat de Rabbijnen hem ter zijde staan. Eerst in stilte en begint als dan plechtig Ochiela wijze Sjofoet en vervolgt zoals het boek aangeeft.

Het Minchagebed zonder Pietoem. Het Amida (zonder getuigen) in stilte en vervolgens de Herhaling Abienoe Malkenoe, K.T. de Feestpsalm enz.

Op Sabbat zegt men Wa'anie T. met Seferlezing als naar gewoonte. Na de Amida Tsidkatecha zelfs als er een bruidegom ter synagoge is, doch geen "Abinoe Malkenoe". Alleen voor hen, die in de afgelopen week begraven zijn, wordt het Ascaba gezegd.

De 2e Feestavond op donderdag zijnde verkondigt de V. de pregaõ van Ngeroeb.

"Os Senhores que naõ fizeraõ Ngeroeb, se assufriraõ sobre o Senhor Dajan."

Men vangt de Feestpsalm, nadat de Rabbijnen ter Teba zijn, herhaalt de V. het laatste vers der Feestpsalm en laat met dezelfde wijze volgen het Kadiesgebed. Op Zaterdagavond herinnert de Voorlezer voor de Amida aan Watodingenoe.

"Diraõ vosses na amida o verso de Watodiënoe, ij hisistes nos saber."

en men eindigt gelijk den eersten avond. Des morgens bijgestaan door de Rabbijnen, begint de V. Hasjim jom lecha wijze Sjemang Kolie en herhaalt de laatste regel van iedere strofe gevolgd door Nisjmat, Jaha Sjimcha met de herhaling gelijk bij Jedej Rasjiem, het Kadiesgebed op wijze Chizkoe enz.

Ter plaatse van Lemangancha zingt men Jangane bebor abot met herhaling gelijk gisteren. Ascabot en de V. begeeft de Mitswoth voor twee Sefariem. In de Eerste Sefer leest de V. Wajehie Achar voor aan 5 personen. In de tweede Sefer leest hij gelijk aan gisteren en zegt Kadies na elke lezing. Voor Nget Sjangare Ratson, zo niet Vrijdag, roept de V. het vasten op morgen en zegt,

צום השביעי יהיה למחר

A manha he jeium.

Is het echter vrijdag dan wordt het vasten op Sabbat Tesoeba uitgeroepen. Het Mincha ten 1½ ure, of op vrijdag op het uur van Sabbatingang.

Het Mincha evenals gisteren, doch na de feestpsalm zingt de Gemeente de Kadies op gebruikelijke melodie en na Ngalenoe zegt de Voorlezer,

לשנה הבאה בירושלים בביאת משיחנו

Indien de 2e dag op vrijdag is, zegt men geen Hanotin bij Mincha en bij het Avondgebed geen Bame Madlikin, doch wel Abienoe Malkenoe. Uitgaande R.H. leest men als op Werkdagen en vóór de Amida herinnert de V.

„Diraõ vosses a amida de saliente de Sabbath com os versos de contrigaõ."

Na de Amida zegt men de Selichot met bijvoeging der stukken der bekerinsdagen en na Ngalenoe herinnert de V. aan het Habdala over den Wijnbeker.

"Diraõ vosses a habdalá sobre o vaso."

Valt uitgaande feest op Vrijdagavond, dan herinnert de V. voor de Amida alleen aan de Bekeringsverzen.

"Diraõ vosses na amida os versos de contricao."

O VASTENDAG VAN GEDALJA

Op dezen dag verricht men het gebed als op zeventien Tammoes met bijvoeging der verzen van bekering in de Amida en er na Abienoe Malkenoe. Voor Hanotin maakt de V. bekend het uur van het Middaggebed, zijnde meestal een 1½ uur of een uur voor dat der Sabbatingang

"Mincha se reزارá esta tarde as () horas."

en men eindigt volgens het boek .

Het Mincha met Talet en Tefilien aan insgelijks' als op den zeventienden Tamoos. Denken aan Abienoe Malkenoe.

- * -

DE BEKERINGSDAGEN, enz.

In de Tien dagen worden de Selichot met enige stukken vermeerderd, zoals het boek aanwijst. Na iedere Wajangabor worden 4 stemmen op den Bazuin geblazen תשר"ת waarop het vers: Todiengenoe en in het Kadies met Tenganoe worden geblazen tien stemmen. Na de Amida zowel des morgens als 's middags wordt het Abienoe Malkenoe gezegd.

Op Sabbat Tesjoeba leest men als naar gewoonte. Is er geen Sabbat tussen Kipoer en Soekot dan verricht men op dien Sabbat de Nidbat Sjalosj Pengmiem. Indien Kipoer op maandag of woensdag is dan annonceert de V. de pregaõ der Mitswotaires.

"Estas Mizwoth servem tambem para esta tarde e o fim da semana!"

Op dezen Sabbat wordt de Rabbijn voor Maftir geroepen, die tevens het Haftara leest waarbij Mie kil kamocha wordt herhaald. Op dien dag eindigen de Predikatiën.

Uitgaande Sabbat zegt men geen Sjoeba en verzwijgt het woordje Sjesjet in de Habdala tenzij Jom Kipoer op Sabbat is.

Pagina 189

P KIEPOER כפור

Daags voor ingaande Kipoer na het Middaggebed maakt de V. het uur bekend waarop het Vasten ingaat. Is het maandag Kipoer dan geschiedt zulks vóór Hanotin bij Mincha op Sabbat.

"Manhá a tarde, se deve ter tomáda a Entrade de jejum as (sabbat-uur) o mais tardar."

Van ingaande Kipoer tot R. Ch. Cheswan leest men geen Smeekgebeden. Bij het Ochtendgebed wordt door den V. bekend gemaakt, dat om 2½ horas het Mincha wordt gelezen, zelfs op Vrijdag.

"Mincha se reزارá esta tarde as duras horas e meia."

Is er een begrafenis dan meldt de V. ook dit hierbij

Het Middaggebed wordt verricht met Widdoej in stilte en na Abienoe Malkenoe het Kadiesgebed, vervolgens S.H. Mimangamakiem enz.

AVONDGEBED.

Den Avond van Kipoer begint de V. met Sjemang Kolie, hetwelk door de Gemeente wordt gezongen en door de V. herhaald wordt vanaf Ngane nganie tot het einde. De V. nodigt den President ter Teba, en eerstgenoemde maakt het aanvangsuur bekend voor het Ochtendgebed ten 6 ure.

"A pela manhã se rezará a Tephila as seis horas."

Voorts de M.S.

1. van hem die de Kadies van dien dag bekomt;
2. van hem die Hasjim hoe ha'elokim (de Chacham) zegt en 3e van hem die de Zemierot voordraagt. Onmiddellijk laat hij hierop volgen, de Orde van het uithalen der Sefarim; te weten:
1e Sefer gedragen door den Opperrabbijn.
2e en 3e Sefer door H.H. Hataniem.
4, 5, 6, 7, 8, 9 door Mahamad, uitgezonderd den Penningmeester, die op die avond het Hechal ontsluit.
10, 11, 12, 13, 14 door de bestuurderen van de Heilige Gebroederschap Ets Haim.

De afkondiging geschiedt aldus:

„Ao Ordem dos Sefarim he:

O Senhor Chacham,
Os Senhores Noives,
Os Senhores do Maãmath,
e Os Senhores Administradotes de Talmoed Tora.

Kohanecha de Voorlezer blijft op de Teba, en bij het uithalen der 1e Sefer heft de V. plechtig Gadloe aan, hetwelk verder door de Gemeente wordt gezongen, en nadat alle personen met hunne Sefarim ter Teba zijn gekomen, begint de V. ter zijde der Teba op indrukwekkende toon Biesjieba enz. Kal Nidre, drie malen, telkenmale een paar tonen hoger. Daarna Sie'hechejanoe, Hanotin en het M.S. voor de Gemeente, de Brudegoms der Wet, voor alle andere Gemeente en voor hen die zich op reis bevinden. Is er Rogativa of eenerlei buitengewoon gebed, dan wordt dit hier ter plaatse ingelast. De V. zingt twee maal Jiemloch en met Miezmor ledawied gaan de Sefarim in statigen optocht naar den Hechal. De Assistent V. leest de Ascabot der Overledene Chagamiem en daarna het Elf maanden Register en algemeen Haskaba: Dos todos os difuntos desta Kahal Kados Talmoed Tora.

Vervolgens: "Nedaba" door den Rustenden V. en op bevel van den President, begint de V. nadat de Rabbijnen hem ter zijde staan het avondgebed beginnende met Wehoe Rachoem zonder Kadies op wijze van Sjo feet. Na het zelve Barechoe als op R.H. Na het eerste vers van Sjemang herhaalt de V. met luiden stem Hasjim echad en laat na de Kahal volgen: Baroech etc. Voor het Amida zegt men: op Sabbat Wesjameroe gevolgd door Kie bajom haze en leest men geheel volgens het boek. Op Sabbat na de Amida: Wajchoeloe en Mengen Sjebang. Na de psalmen zingt de Gemeente het Kadiesgebed, Barechoe door den V. en gevolgd door Jigdal, alles op wijze gelijk Ros Hasana. Hierna zingt de Gemeente op Sabbat Miezmor Sjier gevolgd door de Pizmon Nget Sjangara Ratson en de V. herhaalt - kort - het laatste woord van elke strofe en van het laatste couplet de zinsnede Jinon we'eljia.

OCHTENDGEBED.

Bij het Ochtendgebed wacht de V. op de Rabbijnen tot zij hem ter zijde staan en verricht het gebed. Het Kadies op wijze Achot Ketana en Kedoetsja de wijze als op Ros Hasana. De Sjemang wordt zowel in de Zemierot als in Sjachariet gezongen als de vorige avond. Na de Seliechot gaan H.H. Rabbijnen weer naar hunne plaats. Indien er eene Besnijdenis is, heeft deze plaats gedurende de Ascabot of vóór het Moesaf. Na K.T. Haskabot.

WETLEZING.

Men houdt de Nedaba, ten 2e male. De V. nodigt de President ter Teba waarna de V. de Mitswot begeeft voor 2 Sefarim op Sabbat - de Kadies der Abiloet, waarop hij laat volgen het Ascaba met Ma Rab van , "Isac de Pinto" gevolgd door Hanotin en M.S.

Men haalt 2 Sefarim uit en leest in de Eerste Sefer aan 6 personen op Sabbat aan 7 personen de afdeling Achare tot tot den derden kapitel uit, en zegt hierna Kadies.

Bij den tweeden Sefer subirt, de oudste (in functie) Ribi van Kahal wien men het offer voorleest waarna Kadies, hij zegt ook de Haftara waarbij men herhaalt: Im tasjeb misjabbat. Vervolgens de offertas, daarna M.S. Jehi chasdega, Asjre. Op Sabbat Baroech asjer natan en nadat de Sefarim in de Hechal zijn wederom Ascabot en Nedaba.

Pagina 190

MOESAF GEBED.

De Rabbijnen komen ter Teba en de dienst doende V. begint Hasjibenoe en daarna de Moesaf in stilte. Plechtig begint de V. de herhaling met Atanoe en Ochiela en vervolgt de Moesaf. Het Keter wordt gezongen op melodie Lemanganha. Vervolgens de gehele Seder Ngaboda waarbij de Hechal geopend wordt door den President. Voor de Selichot het Pizmot Jisra'eel Ngabodecha. Zie hiervoren omtrent herhalingen. Na de Kadies Tengamoe het Kol Jisra'eel enz. als naar gewoonte tot het einde. Terstond na het Adon Olam waarbij de Rabbijnen naar hunne zetels terugkeren, begint de Rustende V. het:

MIDDAGGEBED

zonder Pietoem, zelfs op Sabbat niet, Oeba Letsion en K. wederom Ascabot, Nebada en de R.V. nodigt de President der Teba en begeeft de Mitswoth. De V. zegt Hanotin etc., zelfs op Sabbat geen Wa'anie. Er wordt één Sefer uitgehaald waarin aan 3 pers. het laatste gedeelte der Parasa van Achare tot wordt voorgelezen zonder Kadis. De jongste Ribi van Kahal subirt voor den derden persoon en zegt tevens het Haftara met de herhaling van Mie Kil Kamocha enz. Na de offertas van de Rabbijn wordt met Jehallelloe de Sefer naar de Hechal gebracht. De V. vangt aan op bevel van den President Tikkon Tefilatie en met de Rabbijnen naast zich zegt hij het Amidagebed, in stilte, waarna de herhaling waarin de Kedoetsja op feestwijze wordt gezongen. Vervolgens, op Sabbat Tsiedkatecha, zelfs als er een Chatan ter Synagoge is, Abienoe Malkenoe en de Selichot volgens het boek. Ascabot en Nedaba, waarna de H.H. Chazaniem en Opperrabbijn en beide Hataniem naast zich, gaan zitten op de Teba waarna de V., die Mincha heeft gelezen, aanheft het Kil Nora. Welks refrein en laatste vers geheel wordt overgezonden. Het Hechal wordt geopend en de Chacham leest op plechtige toon het:

SLOTGEBED.

In de herhaling wordt de Keter gezongen op de wijze van Achot Retana. Na de K.L. komt de Toke'a op de Teba, die na de Widoej 4 stemmen blaast תשר"ת Ten laatste zegt de Chacham 3 maal Kol Kelie enz. De dienstdoende V. leest het Avondgebed en begint Wehoe rachoem zonder Kadies. Is Kipoer een Werkdag dan roept de Chazan voor de Amida de pregaõ van Ata chonantanoe uit.

„Diraõ vosses a amida de saliente de Sabbath"

en na het einde herinnert de V. aan het Habdala:

„Diraõ vosses a habdala sobre ó vaso e o fogo."

Is het Sabbat, dan geen Sjoeba en ook geen Habdala, doch roept de pregaõ uit: van Wijn en Licht.

Valt het op uitgaande Sabbat, zegt men geen Sjoeba en geen Habdala in de synagoge, doch herinnert hieraan als boven.

Daags na Kipoer leest men ter plaats van Bet Ja'akob de psalm Ratsieta Hasjim Artsecha gevolgd door Kadies voor Abelim. Is het donderdag dan heft de V. deze psalm voor de Hechal, na de Wetlezing aan en zegt dien dag geen Ascabot. Op Sabbat tussen Kipoer en Loofhuttenfeest zegt de V. na Kadies T. de M.S. van Sjalosj Regaliem. Bij Mincha geen Tsidkatecha en Uitgaande Sabbat geen Sjoeba en de V. verzwijgt het woord Sjesjet in de Habdala.

Pagina 191 (paatje)

Pagina 192

Q LOOFHUTTENFEEST

Valt het feest donderdag en vrijdag dan toept de V. Dinsdagmiddag het Ngeroeb uit voor Oetsjoengat.

"Vosses, tens obrigacao de fazer Ngeroeb."

Ingaande Sukkot leest men het Minchagebed gewoon; op vrijdag ter plaatse van Lamnatseach leest men Hasjim malach. Het opnemen geschiedt zonder Bilang hamawet.

Als het vrijdag is zegt men geen Hanotin. De Voorlezer vangt aan met (op Sabbat Mizmor Lesabbat) de Feestpsalm. Hij zingt Kadies. Voor de Amida (op Sabbat Wesjameroe vóór) Ele mongade. Na de Amida (op Sabbat Wajechoeloe en Mengen Sjebang) en K.T., Sjier Samachtie, de Gemeente zingt kleine Kadies enz. en Jigdal op Feestwijze.

- * -

Bij het Ochtendgebed zingt de V. K. en Kedoetsja. Na de herhaling zegt V. de Lofzegging over het Loelab met Sjehechejanoe en neemt alsdan het Loelab in zijn rechter- en de Etrog in zijn linkerhand en maakt hiermede de wendingen. Terstond leest men de grote Hallel, dat men het gehele feest voluit leest. Men maakt één wending bij Hodoe, 2 wendingen bij Ana en nogmaals 2 wendingen bij Hodoe vóór Jehallaloecha. Na de Ascabot begeeft de V. de Mitzwot voor 2 Sefarim en voegt hierbij de functie van het dragen der Sefer voor de Hosjanganot. In de Eerste Sefer leest men aan 5 (op Sabbat aan 7) personen voor de Afdeling Sjur o cheseb en in de 2e Sefer het Feestoffer voor dien dag Oebachamisja. Kadies na iedere Seferlezing. Het Moesaf leest men met den Loelab. De R.V. blijft aan het Hechal met zijn Loelab. Na de Birk. Kohaniem wordt de Sefer der Hosjanganot uitgehaald en

nadat dezelve ter Teba is, vangt de V. bezijden de Teba aan Hosjanganana enz. en de omgang geschiedt als volgt:

- 1e. Diensdoende Voorlezer.
- 2e. Opperrabbijn of Dajan.
- 3e. Rustende Voorlezer.
- 4e. Rabbijnen naar rang.
- 5e. de Parnassim.

Na de Omgang vervolgt men de Hosjanganot met de herhalingen door den V. en bij het terugbrengen der Sefer zegt de V. vóór de Hechal K.T. en de Offertas van hem die Sefer heeft gedragen, daarna Kol jisraeel. Op de Teba komende Een Kelokenoe enz. als op Feest. Op Sabbat is het niet geoorloofd een Loelab te dragen, doch na de Moesaf wordt door hem die abiren heeft, de Hechal geopend en leest men de Hosjanganot gelijk het boek aanwijst. De V. staat voor de Teba en dien dag geen omgang, derhalve leest de V. het Kadies op de Teba enz. als boven.

Mincha leest men zonder Piotoem, zelfs niet op Sabbat. Na de Kadies T. leest men de feestpsalm enz.

Indien het Sabbat is, zegt men alles gewoon omtrent Wetlezing. Men zegt Ascabot van hen die in de afgelopen week voor feest begraven zijn. De Tweede Feestavond (is deze donderdagavond dan roept men Ngeroeb uit:

"Os Senhores que não fizeraõ Ngeroeb se assufriraõ sobre o Senhor Daian!"), begint de V. met de Feestpsalm en eindigt gelijk den vorigen dag. Is 't uitgaande Sabbat dan roept de V. voor de Amida de pregaõ Watodingenoe uit.

"Diraõ vosses na amida, o verso de Watodiënoe, ij hisistes nos saber."

Het Ochtendgebed van den 2en Feestdag is zonder onderscheid als de Eerste behalve de Hosjanganot van dien dag. Is het zondag, dan zegt men Sjehechejanoe na de Lofzegging der Loelab. Is het vrijdag dan voor Jehie chasdega uitroepen dat het Mincha met ingang van den Sabbat wordt gelezen.

"Mincha se reزارá esta tarde as....horas."

Het Middaggebed van den Tweeden dag is gelijk den Eersten dag. Op vrijdag geen Hanotin.

DE MIDDENDAGEN VAN SOEKOT.

Uitgaande der Eerste dagen leest men het avondgebed van een Werkdag, doch voor de Amida, herinneren aan Ata chonantanoe en Ja'ale wijabo.

"Diraõ vosses a amida de saliente de Sabbath com os versos da Pasqua."

Na het K.T. zegt men Sjier samachtie en op het einde herinneren aan Habdala.

"Diraõ vosses a Habdala sobre o vaso."

De V. zegt alle Kadiesim in de Medianos. Indien Uitgaande feest Vrijdagavond is, zie orde van Sabbat Medianos verder.

- * -

Het Ochtendgebed der Middendagen, als op de Werkdagen met Ja'ale wijabo in de Amida. Na dezelve de Lofzegging der Loelab met de wendingen in de grote Hallel zoals op de Feestdagen.

Ascabot door den R.V. De President komt ter Teba en begeeft de Mitswot voor één Sefer en ook voor de Hosjanganot-sefer. De V. zegt Hanotin en met Jehi hasjim begeeft men zich naar de Hechal. Men leest aan 4 personen de Afdeling voor van het feestoffer, voorkomende in Pinchas in de volgende orde: 1. Cohen Oebajom hasjenie; 2. Levie Hasjeliesjie; 3. herhaalt Bajom Hasjeliesjie en 4. Het geheele parasja der dag; Kadies, Asjre, Oeba Letsion; geen K.T. Het Moesaf van den derden dag en de Hosjanganot, in dezelfde orde als den eersten dag. Na de offertas van hem, die Sefer heeft gedragen, heft den Voorlezer aan den Feestpsalm K. Kawe etc. alles gelijk Sabbat., (משניות)

Pagina 193

Bij het Minchagebed, zegt men Ja'ale wijabo in de Amida en ter plaatse van Lamnatseach de psalm Sjoftenie. Bij het avondgebed Sjier somachtie in plaats van Esa Ngenaj enz.

SABBAT MEDIANOS.

Ingaande van Sabbat, leest men het Mincha als op andere middendagen. Men zegt geen Hanotin en ook geen Bame Madl. Bij het Arbiet zingt de V. het Kadis en ter plaatse van Hasjim rongie zegt men Sjier samachtie enz. als op Sabbat. Is deze vrijdag, tevens uitgaande der voorste dagen, dan leest de V. vóór de Amida de pregaõ der Middendagen af.

"Diraõ vosses na amida o verso da Pasqua."

Bij het ochtendgebed zingt de V. de K. en Kedoetsja en na de Amida het gehele Hallel. Op Sabbat gebruikt men geen Loelab. De V. begeeft de Mitswot voor twee Sefarim. Indien er nog dagen van Wetlezing zijn na het feest, dan roept de V. hier de pregaõ der Mitswotaires uit!

„Estas Mizwoth servem tambem para esta tarde e o fim da semana."

In de Eerste Sefer leest men aan 7 personen de Afdeling uit Kie Tisa en in den 2en Sefer de offerande van dien dag. Na iedere Seferlezing het Kadiesgebed. Na het Moesaf van Sabbath Chol H. worden door de V. de Hosaänot aangevangen als eerder beschreven, indien de eerste Feestdag op Sabbat valt. Men eindigt als op gewoon Sabbat. Bij het Middagebed zegt men geen Pietoem en geen Elf maanden Register, doch alleen de Ascabot van hen die in de afgelopen week begraven zijn voor het feest. Men verzwijgt Tsiedkatecha en zegt de psalm sjoftenie ter plaatse van Halleluejaha Ode. enz. Op Zaterdagavond zegt men geen Sjoeba en begint terstond het Habdala met Sabrie en de vier Berachot. Ter plaatse van Esa Ngenaj zegt men Samachtie enz.

HOSANGANA RABA.

Op den 4en middendag na het Mincha of op uitgaande Sabbat voor het Avondgebed annonceert de V. het uur waarop de dienst op Hosangana Rabo aanvangt.

„A pela manha se rezará as selichot as seis e Tephila as sete horas."

Sedert 5659 wordt onmiddellijk na de Selichot met Sachariet begonnen.

"A pela manha se rezará as Selichot as seis horas e depois imediatamente a Tephila de Sachariet."

Is het Dinsdagmiddag dan herinnert hij tevens aan Ngeroeb. Op H.R. zegt men gelijk Sabbat de Zemierot, men leest wel Mizmor letoda en geen Tob lehodot, men zingt Niesjmat en de V. zingt Kadies gelijk Sabbat. Vanaf de Jotseer or als op de middendagen. Na het begeven der gewone Mitswot worden tevens 7 personen benoemd voor de Sefarim bij de Hosjanganot. Na de Moesaph

haalt men 7 Sefarim uit, en brengen de personen hen naar de Teba. De V. leest de omgangen volgens het boek en bij iedere Wajangabor worden 4 stemmen geblazen, zijnde תשר"ת. Op het einde der zevende omgang herhaalt de V. versgewijs vanaf Oefdoejej Hasjim enz., daarna Lo jamoesj enz. Jimloch twee malen en met Miezmor ledawied brengt men de Sefarim naar de Hechal. Dáár gekomen zegt de Voorlezer het K.T.

R SEMINI AZERETH

Ingaande Feest, leest men gewoon zoals de Middagen met Sjoftenie enz.

Het Avondgebed wordt aangevangen met de Feestpsalm Lamnatseach ngal hasjemieniet en men vervolgt het gebed als op den eersten dag van Feest.

Het Ochtendgebed leest men insgelijk als op den eersten Feestmorgen, echter zonder Loelab. De V. begeeft de Mitswot voor twee Sefarim. Indien het Sabbat is, roept de V. de pregaõ der Mitswotaires uit!

"Estas Mitzwoth servem tambem para esta tarde e o fim da semana."

In den Eersten Sefer leest men aan 5 personen de afdeling Kol habechor en op Sabbat aan 7 personen en begint men met Ngaser. Kadies na elke lezing. In de 2e Sefer het feestoffer van dien dag.

Voor het Moesafegebed opent de President de Hechal en voor dat dit gebed wordt gelezen zegt de V. plechtig

משיב הרוח ומוריד הגשם לברכה

Hij verricht de herhaling met de gezangen van het Tikoen Hagesjem. Na de herhaling wordt de Hechal gesloten; men eindigt gelijk op feest.

Het Middaggebed met de Feestpsalm na K.T. Is het Sabbat dan leest men de Parasa en géénerlei Ascabot.

S SIMCHAT TORA.

Als H.H. Chataniem hunne intrede binnen de Synagoge doen, dan worden zij begroet met het Baroech Haba, gezongen door de Gemeente en op bevel van den President spreekt de V. de M.S. uit: 1. Aabriren, 2. Kadies de Rabanan, 3. Hasjim Malach, 4. Haftara.

Nadat de vijf Hechalot geopend zijn, heft de Voorlezer den Feestpsalm aan, gevolgd door het zeer plechtig zingen van het לקל נורא ter

Pagina 194 (manuscript)

eere der חתנים en op deze wijze het geheel ערבית zoals op שבת נחמו. Valt het feest op uitgaande Sabbat, dan herinnert de voorlezer voor het Amidah

"Dirão vosses nà amida o verso de ותודיענו y hisistes nos saber!"

Na יגדל zingt de Voorlezer het volgende

תקובל מצותכם חתנים נעימים
אלקים ישמרכם ותחיו שלמים

בתורה ובמצות באורה ורוב הוד
בגילה ושמחות בעושר וכבוד

מי שברך אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן ודוד ושלומה הוא יברך וישמור וינצור ויעזור את הגביר הנעלה N
חתן תורה משלים תורת אלקינו מלכא דעלמה הוא יברך יתיה, ויזכה יתיה, וישמע בקל צלותיה ויתן לו הקדוש
ברוך הוא ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו (ויברך לו בבנים זכרים לעבודתו יתברך) וכן יהי רצון ונאמר אמר:
De frase tussen haakjes wordt bijgevoegd indien de Bruidegom geen zoon heeft.

Hierna zingt de Gemeente het 'תהלת ה' en de Voorlezer spreekt het שברך מי uit van den בראשית
als boven, doch begint het woord מתחיל in plast van משלים.

Pagina 195 (manuscript)

Bij het ochtendgebed zingt der V. de gebeden zoals op שבת נחמו. Na het begeven der Mizvot zingt de
V. het 4 כל-הנשמה en het כהניך worden 3 sepharim uitgehaald in de volgorde:

De 1ste sepher met zilveren kroon wordt naar het Teba gebracht, en der Gataniem nemen ieder een
Sepher uit en blijven hiermede op hunnen zetel aan 't Hechal. De V. leest aan minstens zes personen
evenzoveel kapitels van וזאת הברכה tot ודרוך. Men roept geen משלים of סמוך.
Indien er meer 6 personen subieren, herhaalt men de kapitels naar het aantal opgeroepen.

De Gemeente zingt עלה נעים חתן enz, en nadat dit geëindigd is, zegt de Voorlezer 5 (20):

יעמוד ויעלה החתן הגביר N.N. חתן תורה משלים תורת אלקינו לקרא בתורה וישמרהו צורו ביום חתונתו וביום
שמחת ליבו, שיהיה לו בסימן טוב, ברוך אתה בבאך יברכך ה' וישמרך

Nu komt de Gatan Tora met zijn Sepher

Pagina 196 (manuscript)

en geeft dezelve aan een ander over op het Teba. Hij zegt עמכם ה' en de gebruikelijke lofzeggingen
voor de Torah, en nadat de Voorlezer hem de Poteiro heeft overhandigd begint de חתן afdeling
tot het einde in de Sepher, waaruit de Voorlezer heeft gelezen. Na de lezing
doch geen Kadis. De V. maakt nu de geldofferingen van de Gatan en zegt hierna tot
hem לך חתני למקומיך כי כבר רצה אלקים את מעשך

De Voorlezer heft wederom aan עלה נעים חתן etc en roept den בראשית op dezelfde wijze als den
תורה. Terstond zegt de V. אלקים צבקות enz en men legt de Sepher op het Teba, die de Gatan
Tora gedragen heeft. Intussen komt de geroepene met zijn Sepher en geeft dezelve aan een ander
over, en zegt עמכם ה' en de lofzeggingen, waarna hij aanvangt in de Sepher die open ligt op het Teba.
enx tot בראשית, בסמא טבא (תורה) חתן en terwyl hij leest neemt de חתן Sepher weg

Pagina 197 (manuscript)

waarin hij gelezen heeft, en begeeft zich hiermede naar zijn plaats. Na de lezing van den בראשית
zegt de V. Kadis en de offertas van de Gatan; verder אלקים צבקות enz. en in de 3^{den} Sepher wordt
gelezen השמיני enz. evenals gisteren. Onderwijl gaat de חתן בראשית met zijn Sepher naar zijn

4 OB: De wijziging in het gezang zie blz/ 225

5 OB (20) Indien de Gatan een Cohen is, zie hieromtrent BI 207

plaats.

Na de lezing wederom Kadis en de offertas. Het haftara, מי שברך en voor יהי חסדך kondigt de V. het uur aan van Mincha ten 26 uur.

“Minchá se reará esta tarde as duas horas”

en op vrijdag, het uur der sabbatingang.

Men vervolgt אשרי enz., en als de Voorlezer het ימלך ter tweede male zingt komen de חתנים met hunne Sepharim en gevolg naar de Teba, om dan in plechtigen optocht naar het Hechal terug te keren in de volgende orde:

1. Gatan Tora, met gouden open kroon
2. Gatan Bershit met gouden dichten kroon
3. N/N met met zilveren kroon

Voorts de offertas aan het Hechal, השיבנו en op het Teba קדיש לעילה en מוסף. Na אדון עולם zingt

Pagina 198-199 zijn plaatjes

Pagina 200

de V. M.S. gelijk den vorigen avond, doch in plaats van het Masjliem zegt de V. Sjesiejem. Geen Tekoebal.

Het Mincha gelijk alle feestdagen. Na de Psalm zingt de Gemeente Kadis op gebruikelijke wijze en na het eind des gebeds zegt de V.

לשנה הבאה בירושלים בביאת משיחנו

- * -

Op Uitgaande Feest leest men gewoon als op Werkdagen. Vóór de Amida herinnert de V.

"Diraõ vosses a amida de saliente de Sabbath."

en na het gebed de pregaõ over de Beker wijn.

"Diraõ vosses a habdala sobre o vaso."

Indien Uitgaande Feest ևevens ingaande Sabbat feest is, zingt de Gemeente voor: het Mincha bij de intrede der Hataniem in de Synagoge het Baroech Haba en men zegt geen Hanotin of Bame Madlikin. Daags na het feest zijnde Isroe chag zie vroeger.

T SABBAT BERESIET

Ingaande van dezen Sabbat, als de H.H. Bruidegoms hun plechtige Intrede binnen den Synagoge doen, zingt de Gemeente het lied Baroech Haba. Men leest Mincha als naar gewoonte, doch de V. zingt geen Hanotin. Na het gebed benoemt de V.

1. de persoon voor Abriren.
2. de persoon voor Kadies de Rabanan.
3. de persoon voor Hasjim Malach.
4. de persoon voor Hattara.

6 OB: Sedert 5659 Mincha te 1½: Hum hora e Meia

Waarna de Hechalot geopend worden en op bevel van den President vangt de V. aan met Miezmor ledawied. Op Uitgaande Feest geen Bame madlikin. Alles gezongen op de gebruikelijke wijzen als op het Feest van de Hatan Tora. Na Jigdal zingt de V. het Tekoebal enz. en de M.S. In den regel beginnen met Hatan Beresjiet. Bij het Ochtendgebed worden al de gezangen gezongen als op Siemchat Tora, behalve de Hallel.

Na het begeven der Mitswot en het zingen van Kol Hanesjama enz. haalt de H. B. zijn Sefer uit en brengt hem zelve naar de Teba, waarop hij terstond terugkeert naar zijn zitplaats. Nadat deze den Volke vertoond is, verlaten alle Cohaniem de Synagoge, tenzij de Hatan T. of H. B. een Cohen is en V. vangt aan Hatan Na'iem Ale en de V. roept de H. B. op in dier voege.

יעמוד ויעלה החתן הגביר NN חתן בראשית במקום כהן שאין לנו כהן לקרא בתורה וישמרהו צורו ביום חתונתו
ויום שמחת לבו שיהיה לו בסימן טוב ברוך אתה בבאך יברכך ה' וישמרך

Hij komt en spreekt de Lofzeggingen uit, waarna hij leest gelijk Siemchat Tora. De V. maakt de offertas en zegt למקומך לך חתני en roept de Ch. T. op zoals vroeger is vermeld en leest van (ELE....) לעבדה ולשמרה tot אלא תולדות השמים.

De V. volgt אלקים ויצו ה' en eindigt de kapittel עזר כנגדו en nadat wederom de offertas zijn gemaakt zegt de Voorlezer: לך חתני למקומך en roept ten minste nog 5 personen op. Zijn er nog meer Subintos, dan worden de kapittels ingekort. Kadies na de Wetlezing en het Haftara met Sos Asies. Indien echter de volgende dag Ros Chodes is dan leest men de Haftara van Wajomer lo Jehonatan met bijvoeging ook van Sos Asies. Op deze Sabbat wordt het R. Ch. uitgeroepen als naar gewoonte, vooraf wordt bekend gemaakt, dat ten 1½ ure het Mincha wordt gelezen. Tijdens de Haftara komt de H. B. ter Teba zijn Sefer halen en gaat dan weer naar zijn plaats. Na de Haftara Offertas voor hem die de Haftara heeft gelezen. Bij den tweede male Jimloch komt de H. B. ter Teba met zijn Sefer en brengt deze zo naar de Hechal. Voor de Hechal de Saudes en Offertas der Hataniem en hunne Padrinhos met gevolg en bloedverwanten. Vervolgens geheel als Siemchat Tora. Voorts leest men het Moesaf en na Adon Ngolam zingt de V. het M.S. der Hataniem, zoals zulks reeds bij den H. T. is vermeld, doch bij den H. B. zegt de V. Sjhitchiel en bij den H. T. zegt hij Sjhischliem en hiermede zijn de gebruikelijke ceremonieën ter ere van de H. B. geëindigd.

Bij het Mincha, hetgeen gewoon gelezen wordt met Petoem, komt de President na K. L. ter Teba en de V. begeeft de Mitswot gelijk op een Sabbatmorgen.

Uitgaande Sabbat wordt gewoon zonder onderscheid gelezen; zondag R. Ch. begint men met Barechie Nafsje.

MAAND CHESWAN 29 of 30.

Op Sabbat Noach bij het Ochtendgebed vóór Hanotin dienstdoende V. het Ascaba van Wijlen den Heer
Abr. de Isac Orobio de Castro.

Pagina 201

U. MAAND KISLEW - 29 of 30 dagen

De V. zij indachtig de Bareech Ngalenoe uit te roepen op 4 of 5 december.

"D'aqui por deante diraõ Vosses na amida o verso de Bareech Ngalenoe Bendize sobre Nos!"

V. CHANOEKA

Ingaande Chanoeka roept men de Mismara uit voor R. Ch. Tebet. Is Sabbat de 1e dag Ganoekafeest, dan wordt de donderdag te voren gevast Bij de Mincha leest men geen Smeekgebeden. Men leest het Arbiet gewoon. vóór de Amida uitroepen. "Al Hanisiem".

"Diraõ Vosses na amida o verso de Al Hanisiem, por los Milagros."

Na de K.T. steekt de Rustende V. het Chanoekalicht op; op de 1e avond met Bierkat Sjehechejanoe. De V. begint na het ontsteken Miezmor Sjier Chanoekat enz., waarop door de Abelim Kadis gezegd wordt.

Bij het Ochtendgebed zegt men Ngal Hanisim in het Amida. De Grote Hallel gedurende dit feest gevolgd door K. Lengela. De President komt ter Teba en begeeft de Mitswot, Hanotin en met Jehi hasjim elokenoe nginmanoe gaat de V. naar de Hechal. Men haalt een Sefer uit, waarin men uit de Afdeling Naso aan 3 personen voorleest, aanvangende met de Priesterzegen tot Wa'anie abarachem voor de Cohen; Levie tot Lachanoekat hamizbeach; Israel tot Korban Nachschon ben Ngaminadab Kadis. Na de lezing Asjre etc. en voor de Hechal de Psalm v. Ganoeka en eindigt gewoon als op werkdagen.

- * -

Aldus de Orde op de dagen van het Chanoekafeest. Bij het Mincha leest men ter plaatse van Lantnatsee'ach (op vrijdag Hasjim malach) de feestpsalm 30. Bij de Parasa der 2e, 3e, 4e, 5^e, 6e en 7e dag is de verdeling der Parasa als volgt: Cohen: tot mele`a ketoret. Levie tot het einde der offerande. En voor 3 de gehele offerande van begin tot het einde.

ROS HODES CHANOEKA

Des Avonds het gebed als elke Nieuwmaansfeest met Ngal Hanisim. Des morgens haalt men twee Sefarim uit. In de eerste leest de V. aan 3 personen voor de Parasjat Ros Hodes. De eerste en tweede kapittel wordt doorgelezen. In de tweede Sefer het Offer van dien dag. De V. zegt Kadis na de tweede Seferlezing. Na Moesaf het K.T. Vervolgens ten 1e. Barechie Nafsje; 2e, Miezmor Sjier Chanoekat. De Kadissiem, allen door den Voorlezer. Men zij indachtig aan de Ascabot van R. Chodes.

SABBAT CHANOEKA.

Op Vrijdagmiddag van deze Sabbat gaat men ten 3 ure ter Synagoge en het Chanoekalicht wordt na de K.T. ontstoken, gevolgd door de feestpsalm. Man zegt geen Hanotin en na Ngalenoe keren allen huiswaarts om het licht voor den ingang van Sabbat te ontsteken. Teruggekeerd zijnde begint de V. ten 3¼ ure met het Avondgebed. De V. zingt het Kadis en ter plaatse van Mizmor hasjim rongie zegt men de Feestpsalm. Zo de 1ste en 8e dag op Sabbat zijn, dan wordt dezelfde orde gevolgd zelfs ook bij Mincha.

Bij het Ochtendgebed zingt de V. de kadies en Kedoetsa met Ngal Hanisim in de Amida. Het Grote Hallel enz. Men haalt 2 Sefarim uit. In de eerste leest men de afdeling der week aan 7 personen en in de tweede Sefer het Offer. Na elke lezing kadis en men eindigt als op gewoon Sabbat. Indien na feest nog dagen van Wetlezing zijn, dan roept de Chazan voor Hanotin de pregaõ der Mitswotaires uit. "Estas Mitzwot servem tambem para esta tarde e o fim da semana."

Bij het Mincha geen Smeekgebeden en ter plaatse van Halleloejaha heft de V. de Psalm aan. Uitgaande Sabbat wordt de Chanquille terstond voor de Habdala ontstoken en na de Habdala de Psalm.

SABBAT ROS CHODES CHANOEKA.

Zo Ros Chodes Tebet op Sabbat invalt, leest men in 3 Sefarim. Bij den Eerste Sefer roept de V. zes personen bij de Afdeling Mikeets zonder Kadis en leest men de twee laatste kapitels als een en roept men de laatste met Masjliem (evenals de zesde met Samoech) voor de 2e Sefer, waarin men hem voorleest de parasa van R. Ch. Oebjom Hasabbat en zegt Kadies en eindelijk in de derde Sefer het Feestoffer, weder gevolgd door Kadies. Daarna de Haftara Rori Wesimchi. Na de Haftara het eerste en laatste vers der Haftara van Sabbat R. Ch., gezongen door de gemeente en herhaald door den knaap. Is het tevens Magar Chodes, dan zegt men alvorens Goalenoe ook het eerste en laatste vers van de Haftara van Machar Chodes. Voor de Musaf de pregaõ de Musaf de Sabbat Ros Hodes. "Diraõ Vosses a Mussaph de Sabbath we Ros Hodes."

Indien de laatste dag van Chanoeka op een dag der week valt, worden de kapitels aldus verdeeld:

1. Cohen van Bajom Hasjmini tot Korban Achingezer.
2. Levi vandaar tot Korban Achirang ben Ngenan.
3. Tot het einde Wajdaber Elav enz.

Pagina 202

W. MAAND TEBET - 29 dagen

VASTENDAG VAN TIEN TEBET.

Op Sabbat die den 10den dezer maand vooraf gaat voor Jehie Chasdega wordt in het gebed Acheenoe de Vastendag afgekondigd. De V. zegt:

צום העשירי יהיה ביום (dag)

Op dezen vastendag worden de gebeden gerangschikt volgens vermelding op 17 Tamoez. Vóór Hanotin bij het Ochtendgebed annonceert de V. het uur voor het Middaggebed, hetwelk gewoonlijk een uur of een half uur vroeger dan Zeman Mincha. Valt het echter deze Vastendag op vrijdag, dan wordt het Mincha van ingaande Sabbat om 3 uur gelezen als volgt: Geen Sjemang Kolie El erech apajiem. Na de Seferlezing inplaats Jangancha: Sjier hamangalot besjoeb.

Na het collecteren met schalen leest men de Amida en in plaats van de gewone psalm leest men Sjier hamanhgalot en Adonaj Tsebaot. De V. herhaalt Kie chasoe bo en begint op bevel de President het gewone Avondgebed voor Sabbat.

X. MAAND SEBATH - 30 dagen

Op 15 dezer is Toe bisjwat. Zegt men geen Smeekgebeden des morgens noch des middags, indien het op Sabbat is dan ook geen Tsiedekatecha.

Op Sabbat Besalach zingt de V. het Kadis en Kedoesa en bij de Wetlezing subirt de Chacham die de Sjiera zingt.

Y. MAAND ADAR - 29 dagen

Het is gebruikelijk om bij de Afkondiging der eerste Adar in een Schrikkeljaar het woord Risjon weg te laten, doch bij de tweede Adar wel te vermelden

Bij schrikkeljaar leest men op 14 en 15 Adar Risjon geen Smeekgebeden; `s morgens noch des middags.

De Sabbat die valt op de 1e Adar (II) of onmiddellijk voor R. Ch Adar (II) heet Sekaliem, Men haalt alsdan 2 Sefarim uit, op R. Ch. 3.

In het eerste geval leest men uit den eerste Sefer de Afdeling aan 7 personen, en uit de 2en Sefer zijnde de Afdeling Kie Tiso tot Lechaper ngal nafsiochem aan één persoon. In het tweede geval leest men uit den eerste Sefer de Afdeling aan zes personen. Uit de tweeden de parasa Oebjom Hasabat en uit den derden de parasa van Sekalim. Na de 2e en 3e Sefer Kadis. Niet na de eerste.

Wat de Haftara betreft leest men in het tweede geval, na de Haftara, het eerste en laatste vers van Sabbat Ros Hodes.

In een Schrikkeljaar vanaf 14 Adar (I) en in een gewoon jaar van 1 Adar zegt men bij het Ochtendgebed inplaats Ngets Haim enz. de verzen Iesj Jehoedie uit de Megila, zijnde: Iesj Jehoedie; Oemordechaj jatsa; Lajehoediem, waarop de Abelim Kadis zeggen. Het Bovenstaande vervalt indien er een honra is. De wijze der Hallel van de tweede dag R.H. Adar is gebruikelijk die van Mie Chamocha zelfs op Sabbat.

Z. Vervolg MAAND ADAR - 29 dagen

Op den Sabbat vóór - en drie Sabbatten in de maand Adar (die aan Nissan grenst), wordt behalve de Afdeling der week, een tweede Sepher uitgehaald. De dagen zijn genaamd:

1. Sabbat sekaliem vóór of op 1 Adar.
2. Zachor vóór Poeriem.
3. Para vóór Sabbat Hachodesj.
4. Hachodesj vóór of op 1 Nisan.

De Sabbatten in Adar, die geen dier namen dragen, worden genoemd Hafsakot, d.i. Vacante Sabbatten. Hunne datums zijn afhankelijk van den dag der week, waarop 1 Adar valt.

Ziehier de verklaring hunner kentekens.

'טו'ר betekent 1 Adar op Sabbat, Hafsaka 15 Adar

'ד'ד' betekent 1 Adar op woensdag; Hafsaka 4 Adar

'ו'ב' betekent 1 Adar op maandag, Hafsaka op 6 Adar

'ו'ב'י' betekent 1 Adar op vrijdag, Hafsaka op 2 en 16 Adar

Pagina 203

Aa. SABBAT ZACHOR

Vrijdagavond zingt de V. het Kadies. Bij het Ochtendgebed wordt het dichtstuk gelezen in Niesjmat, waarvan de V. ieder laatste vers herhaalt. Hij zingt tevens de Kadies en Kedoesa.

Na het begeven der Mitswot roept de V. de pregaõ van de tweede Sefer uit.

"Vosses! Tens Obrigacaõ de ouvir a Parasá do segundo Sepher."

In de tweede Sefer leest men het laatste gedeelte uit Kie Teetse. namelijk Zachor et aser ngasa. De V. zegt Kadies na iedere lezing.

Bb. VASTENDAG VAN ESTER

Deze Vasten wordt niet bekend gemaakt; indien 13 Adar op Sabbat is, leest men geen Tsidkatecha; men vast den vorigen donderdag, zijnde 12 Adar. Het Ochtendgebed leest men volgens het boek. Vóór Hanotin maakt de V. het uur van Mincha bekend. Na de Sefer zegt de V. vóór de Hechal Lamnatseach ngal Ajelet Hasjachar. Bij het Mincha geen Sjemang Kolie en geen Kil erech apajim. Na de Seferlezing zegt de V. Loele H. Sjhaja lanoe. De Amida met herhalingen, het K.T. gevolgd door de Psalm Lamnatseach ngal Ajelet. Voorts de gebruikelijk psalmen en indien het nog dag is zal men voort gaan met het zingen van diverse psalmen en liederen ten einde het Avondgebed met het uitkomen van de sterren aan te vangen. Ondertussen ontdoet zich de Gemeente van Talet en Tephilien. De Voorlezer echter houdt zijn Taleth aan.

Valt Poeriem op zondag en dus de Vastendag op den voorgaanden donderdag, dan leest men als op andere Vastendagen, volgens het boek. Zowel des morgens als des middags zegt men den Psalm Lamnatseach ngal Ajelet.

Cc. POERIEM

Op den vooravond van Poeriem leest de Voorlezer met Taleth en vangt aan met de vermelding van den aanvang des Ochtendgebeds ten 7½ Ure.

"A pela manhã se rezará a Tephila as sete horas e meia."

Vervolgens de psalm Ngál Ajelet en het Ngarbiet als naar gewoonte, doch vóór het Amida herinnert de Voorlezer aan het vers Ngál Hanissiem.

"Diraõ Vosses na amida o verso de Al Hanissiem. Por los Milagros!"

Na het Amida Jehie Sjim en K. Lengela en nadat door den V. twee Parnassiem ter Teba zijn genodigd om hem ter zijde te staan, begint hij de Megila met de Berachot en Sjehecheejanoe; na de lezing der Megila wordt dezelve weder naar het begin gerold en alsdan zegt de V. de Na-Berachot gevolgd door We'ata Kados K.T., S.H., Ledawied Loele enz. K. der Abeliem enz.

Indien Poeriem op Uitgaande Sabbat valt word eveneens aangevangen met de vermelding van het Ochtenduur, de Feestpsalm, doch na de lezing der Megila, Sjoeba, We'ata Kadosj, K.T. en het Habdala en S.H. Ledawied Loele ter plaatse van Esa Ngenai enz. als boven.

Het Ochtendgebed (dat door den Rustender Voorlezer wordt verricht) leest men als op de Werkdagen met Ngál Hanisim in het Amida Kadies Lengela en vóór Hanotin kondigt de V. het uur van

het Middaggebed af ten 12,½ ure en dat van het Avondgebed ten 8,5 ure:

"Minchá se reزارá esta tarde a meia hora, e Tephilat Arbiet as oito horas e meia."

(Indien Poeriem op vrijdag valt, vervalt deze afkondiging en men leest het mincha op het uur van Sabbat.)

Men haalt een Sepher uit en leest aan drie mannen voor uit de afdeling Wajhie Besjalach, Wajabo Ngamaleh als:

Cohen tot Aloe rosj hagibnga,

Levie tot Lefie chareb,

Drie tot einde, waarbij de V. het laatste vers herhaalt om tot 10 verzen te geraken.

Na de lezing brengt men de Sefer naar de Hechal. Op de Teba wacht de V. op de H.H. Parnasim en zo die hem ter zijde staan leest hij de Megila gelijk den vorigen avond zonder Sjehechejanoe met de Tephilin aan, gevolgd door Oeba Letsion, K.T. Lamnatseach ngal Ajelet, K. Jatom, Kawe etc., gelijk Sabbat. Abil wordt zonder Tsidoek Hadien opgeheven tussen Parasa en Megilalezing. Het Mincha gewoon met Al Hanissiem als op Werkdagen, doch op Sabbatwijze. Na K.T. het Sjier Loelee. Is het Vrijdagmiddag, dan zegt men deze psalm in plaats Hasjim Malach, bij het avondgebed in plaats Esa Ngenaj en op Vrijdagavond in plaats Hasjim Rongie. In het laatste geval zingt de V. Kadies en kedoesa ter eere van Poeriem Sjoesjan. Bij Mincha geen Tsidkatecha en na K.T. zegt men Sjier Loelee. Valt Poeriem Sjoesjan op een werkdag, dan zegt men des morgens na K.T. de psalm Ngaleled en op maandag en Donderdag zegt de V. deze psalm, na het wegbrengen der Sefer, vóór de Hechal. Dien ochtend geen 11 maanden lijst.

Bij Mincha ook S.H. Loelee.

Pagina 204

Dd. SABBAT PARA

Op deze Sabbat leest men gewoon. Na het begeven der Mitzwoth herrinert de V. er aan, dat men aandachtig moet luisteren naar de Parasa van den tweeden Sepher: Men haalt 2 Sefarim uit. Voor Hanotin de pregaõ der 2e Sefer. Uit den 2e Sefer het eerste gedeelte der Parasa Choekat. Na elke lezing Kadis.

Ee. SABBAT HAGODISJ

Op Sabbat Hagodisj leest men gewoon. Men haalt 2 Sefarim uit. Men leest uit den 2e Sefer uit de afdeling Bo: Hachodisj haze lachem.

Voor Jehie Chasdaga kondigt de V. het R. Ch. aan. Is Sabbat R. Ch. Nisan op Sabbat, dan is hiervan vroeger de orde vermeld.

EINDE VAN HET EERSTE GEDEELTE OVER DE ORDE DER GEBEDEN.

Pagina 205-208 leeg

TWEEDE GEDEELTE

Pagina 209

HOODSTUK I. OVER HET KADIS

1. Op elken Sabbat bij het Ochtendgebed onverminderd of het feest is, wordt bij het begeven der Mitswot voor de Seferlezing, het allereerst de persoon benoemd, die in de aanstaande week het Kadis bekomt.

De Kadisiem die door hen gezegd worden zijn: des avonds na Hasjim Tsebaot met Barechoe; des morgens Kadis Derabanan vóór Hodoë; vóór Ngalenoe met Barechoe. Vrijdagavond Kadis Derabanan na Amar Ribí zonder Barechoe.

Gewoon Kadis alleen bij het Avondgebed voor Ngalenoe met Barechoe.

Op de volgende dagen zegt hij alleen des morgens voor Hodoë. Op Sabbat, Nieuwmaansfeest, alle feesten en middagen, als wanneer de Voorlezer de Kadisiem zegt. Op Kipoer, Simchat, Tora, Sabbat-Beresiet, eerste dag van Sjaboengot worden extra beurten gegeven voor het Kadies. In elk dezer gevallen wordt de functie per M.S. bekend gemaakt.

Daar door den V. elke naam naar orde wordt opgeschreven is natuurlijk dit register de enige en getrouwe Gids voor het begeven der Kadis. Een persoon krijgt op zijn minst 2 maal Kadis. De eerste maal binnen de maand, de tweede maal vóór de Elfmaanden. De V. dient in acht te nemen, dat de Elfmaanden Kadis vóór de maand-Kadis gaat. Een kind kan Kadis bekomen met een meerderjarig (13 jaar) persoon. De bloedverwanten van hen die het eerst begraven zijn, bekomen ook het eerst de Kadis. De Parnas der Gemeente bekomt bij uitzondering een extra beurt, op de eerstvolgende Sabbat, na de Ascaba. Daarbij let men niet op de Elfmaanden. Is de Zegger niet ter Synagoge, dan roept de V. het woord "Kadis" overluid en zeggen de Abelim deze.

Men kan op verlangen van het aan zijn beurt bekomen Kadisgebed ontslagen worden. De Kadis der 11 maanden is voor geen uitstel vatbaar.

Het is noodzakelijk, dat de V. enige tijd vooruit de lijst der Elfmaanden Kadis klaar heeft. De V. zij indachtig bij een Schrikkeljaar!

Pagina 210

HOOFDSTUK II

OVER DE OPHEFFING DES TREURTIJDS

A. OVER DB ZEVEN DAGEN

Op den 7en dag, die van het begraven medegeredend, wordt na afloop van het Ochtendgebed de Treurdagen opgeheven; als volgt: De Voorlezer wendt zich tot de Abelim achter het Teba gezeten en begint het Tsadiek Ata voluit benevens het verkort Ashaba, gevolgd door Bilang Hamawet en op verlangen offertas. Na de Kadis, gaat de V. van de Teba af en zegt na Amen de verzen Lo jabo ngod, waarbij hij hen opheft. Bij een kind zegt men geen Ascaba en doet de Ceremonie als boven. Is er in

het eerste geval niet iemand der bloedverwanten ter Synagoge, dan leest de V. het gebed voor de Teba zonder Bilang Hamawet.

In het tweede geval vervalt de Ceremonie indien tijdens de Treurdagen ten huize der Abeliem niet gelezen wordt, dan wordt elke morgen der treurdagen het tsadiek Ata en Ascaba ter Synagoge door de V. verricht" staande voor de Teba.

Van een persoon wiens naam een titel wordt voorafgegaan wordt Tsadiek Ata gezongen en het Ascaba voluit gezegd.

Zo de Treurdagen op Sabbat uit zijn, dan komen de Abelim vóór de Parasa voor de hechal alwaar de V. alleen offerten maakt. Wordt er geen offertas gemaakt. dan komen zij ook niet voor de Hechal.

Elk invallend feest maakt een einde aan de treurdagen, zelfs zo er een begrafenis ingaande feest is, dan komen de Abelim ter Synagoge en na Ngalenoe zegt de V. alleen Ascaba, Tsadiek Ata, gaat voor de Teba staan om de vrijwillige, offertaste maken. Indien op Sabbat ingaande feest is, dan geschiedt de opname voor de Hechal bij het Middagebed als boven.

op 9 Ab. geschiedt dit gedurende de tassos bij het Middagebed; op Poeriem voor de Megila. Bij het Ascaba voor een kind van 12 jaar zegt de V. het gebed Rachamana derachem ngal hawhatana en wijzigt dit, naar omstandigheden.

B. OVER DE MAAND

Op den 30sten dag vanaf het begraven gaan de Abelim bij het Jiesjtabach achter de Teba. Hij zegt het Tsadiek Ata en Ascaba en na de Kadis zegt hij tot de Abelim dat deze hun baard mogen wegnemen. Is de dertigste dag op Sabbat, dan gebeurt de Ceremonie op Vrijdag. Is er op een zelfde ochtend ook een 7 dagen dan gaan dezen voor.

Invallend feest neemt voor een ieder, behalve kinderen, de maand op, dit opnemen geschiedt dan op den dag vóór feest, Zijn op den ochtend voor feest werkelijk de zeven dagen geëindigd, dat wordt voor Mincha de maand opgeheven voor de Hechal. Indien Sabbat Ereb Jomtof is, dan wordt de maand ook vrijdagmorgen opgeheven. Indien Sabbat ingaand Feest is en de zeven dagen zijn des morgens geëindigd dan wordt bij Mincha de maand opgeheven voor den Hechal.

Er zijn nog meer verkortingen omtrent de Maandopneming, namelijk met Sukkotfeest en Wekenfeest. Zijn de zeven dagen voor feest geëindigd, dan telt elke feestdag voor zeven dagen in mindering der maand; dus het Wekenfeest telt 14 dagen, derhalve is den tweeden dag feest de 15e dag der Sjelosjiem is. Voor Kinderen rekent verkorting niet mee.

Indien iemand binnen dertig dagen bericht ontvangt van de dood eener bloedverwant, dan beginnen de Sjelosjiem de dag van het bericht; niet op de sterfdatum. Is iemand op feest begraven of in de middendagen, dan begint de Abeloet vanaf den laatsten feestdag, doch de maand rekent als naar gewoonte, van den dag der Begrafenis.

C. OVER DE ELFMAANDEN

3. De elfmaanden worden berekend van den Sterfdatum en men verricht de Ceremonie als die der Maand. Indien op één dag verstreken zijn de zeven dagen, Maand en Elfmaanden. dan geschiedt de opname in Voormelde volgorde; hiermede is dit hoofdstuk geëindigd.

Pagina 211

HOOFDSTUK III.

OVER DE PORTUGESE TAAL

Men gebruikt de Portugese Taal ter Synagoge:

- A. bij de Wetlezing;
- B. bij de Afkondigingen.

A. BIJ DE WETLEZING

De Voorlezer is verplicht om na de lezing van ieder Kapittel de verlangde geklofferingen voor den Subinte uit te spreken, en des verlangende ook op de gezondheid van deze of gene persoon, of Bestuurderen voor een of ander lichaam te offeren.

De bewoordingen in het Portugees luiden als volgt:

1. Voor een dertienjarige knaap:
Pela mercer, que Deos Che fez chegar esta idade e o faso Seu Servo.
2. Voor Ouders en Schoonouders:
Pela Saude do Senhores Seus pais, que Deos Ches concede velhice descancade.
3. Voor een Moeder:
P.S. do Senhora Sua Mai, que Deos Che concede velhice descancade.
4. Voor een Vader:
P.S. do Senhor seu Pai, que Deos Che concede velhice descancade.
5. Voor jongere broeders en zusters:
P.S. dos SSres Seus Irmaõs que Deos Ches engrandesse para Seu Santo Servico.
6. Voor zijn Huisvrouw:
P.S. da Senhora Sua Caza etc.
7. Voor kinderen:
P.S. dos Senhores Seus Filhos. que Deos Ches engrandesse para Seu Santo Servico.
8. Voor kleinkinderen:
P.S. de Seus Nettos que Deos etc. a. b.
9. Voor Grootouders:
P.S. dos SSres. Seus Avos que Deos concede velhice descancade.
10. Voor Ooms en Tantes:
P.S. dos SSres seus Tios (Tias) qtre Deos ches concedo velhice descancade.
11. Voor Zwagers:
P.S. de Senhores Seus Cunhados.
12. Voor Jonggehuwden en ook voor Kinderlozen:
P.S. da Senhora sua Caza, que Deos. Che concedo com filhos de Bencao.

13. Voor een Baal Haberiet of Abi Habat:
P.S. da Senhora Sua Caza e o Resei Nacido (dochter Nacida) que che seja Besiman Tob.
14. Voor een zieke:
P.S. do Senhor, da Senhora, da Senhorita! N.N. que Deos che concede Saude perfeita.
15. Voor iemand die betrekkingen elders heeft:
P.S. do SSres N.N. que Deos tenho com bem.
16. Voor iemand die een groote reis onderneemt:
P.S. do Sr. N.N. que Deos che delève em paz.
17. Voor Parnassim:
P.S. dos Senhores do Maãmath
18. Voor ouderlingen:
P.S. do Senhor N.N. e mais SSres Velhos de Nacao, e Suas Cuzas e Filhos.
19. Voor leden der Gemeente:
P.S. dos Senhores Jechidiem e Congregantes.
20. Voor Vrienden en Buurlieden ter Synagoge:
P.S. dos Senhores N.N. e mais Senhores Seus Amigos e Companheiros de Banco.
21. Voor Regenten van Ets Haim:
P.S. dos Senhores Administradores de Talmoed Tora e Presidente de Ets-Haim.
22. Voor Regenten van Aby Jetomim:
P.S. do Senhor Thezoreiro e Adiuntos de Aby Jetomim.
23. Voor In- en Uitgetreden Parnasim:
P.S. dos Senhores que Entraraõ e os Senhores que Sahiraõ etc.
24. Voor Onderwijzers en die van de Armen of andere scholen:
P.S. dos S.S. N.N. e mais Senhores Mestres da Institucao etc.
25. Voor de Geestelijkheid en Leden der Midras:
P.S. do Senhor Morenoe werabenoe e mais Senhores Baale Tora etc.
26. Op de drie feesten:
P.S. do Senhor N.N. que Deos che concede Melhorades Festas.
27. Op Ros Hasana en Kipoer:
P.S. do Senhor N.N. que Deos che escreve em Livre de Vidas.
28. Men besluit steeds met:
Por sua Intenkaõ p.s. do Senhor Parnas Presidente do Kahal Kadosj, que Deos augmente

Pagina 212

29. Voor neven en nichten en verdere familieleden:
Primos (Primas) e mais Suas Purentes e Suas Cazes.
30. Voor iemand die een verjaardag viert:
"Que Deos che fez gozar muitos annos".

29. Voor neven en nichten en verdere familieleden:
Primos (Primas) e mais Suas Purentes e Suas Cazes.

30. Voor iemand die een verjaardag viert:
"Que Deos che fez gozar muitos annos".

De benoeming der Personen voor de Functie bij de Sefer, geschiedt als volgt:

Seder Hazzanut Brandon 1892 – uitgave J. Meijer 1950

1. Voor Kadis:
M.S. N.N. Hagebier que dira kadis Derabanan.
2. Voor hem die het Hechal opent.
N.N. que Abrira as Portas do Hechal.
3. Sefer dragen:
N.N. que Leavará o Sefer Tora.
4. Voor de knaap, die de Sefer vasthoudt:
Habachoer N.N. que fará Ets Ilaim ao Sefer Tora.
5. Voor de knaap, die het Faiche losmaakt en na de lezing weder omwindt:
Habachoer N.N. que desenfaixará o Sefer Tora.
6. Voor hem, die het Sefer vergezelt:
N.N. que acompanhará o Sefer Tora.
7. Voor hem, die de vacature vervult:
N.N. que Suprirá as faltas.
8. Voor hem die den Sefer aan 't Volk vertoont (levantador):
N.N. que Alavantara o Sefer Tora.

De Offergelden worden in guldens of halve guldens uitgedrukt.

Meo Florin	½ Gulden	Des à Seis	16 Gulden
Hum	1	Des à sete	17
Dois Florins	2	Des Oito Florins	18
Tres	3	De à Nove	19
Quatro	4	Vinte	20
Cinco	5	Trinta	30
Seis	6	Quarenta	40
Sete	7	Cinquenta	50
Oito	8	Sesenta	60
Nove	9	Setenta	70
Des	10	Oitenta	80
Onze	11	Noventa	90
Doze	12	Cem	100
Tteze	13	Dozentos	200
Quatorze	14	Tregentos	300
Quinze	15		

en naar rangschikking:

Primeiro	1e	Setimo	7e
Segundo	2e	Oitavo	8e
Terceiro	3e	Nonente	9e
Quarto	4e	Decima	10e
Quinto	5e	Primo	eerste
Sesto	6e	Ultimo	laatste

Men offert voor: Semen Lamaor, Sedaca, Gazaniem, Terra Santa, Fabrica, Cautivos, Vestiaria dos Talmidim, Ets Haim, Samassim en Ribissim.

- * -

Het formulier voor het Koninklijk Huis van Oranje Nassaö in de Portugese Taal uitgesproken. Dit wordt naar de omstandigheden gewijzigd. Thans 24 november 1952 luidt het aldus:

A Sua Majestade a Rainha dos Paizes-Baixos e Seu Real Consorte; as serenissimas Princezas suas Filhas, a serenissima Princeza, madama Sua May: aos descendentes da Caza Real de Orange-Nassaö; aos illustres Membros que concorrem no Governo destas Terras e aos nobres e veneraveis Senhores Burgamestre e Magistrados desta Cidade de Amsterdam.

Bij een bezoek van een Vorstelijk Persoon wordt menigmaal dit Hanotingebed verlangd en dan voegt de V. na de regerende Vorst of Vorstin ook de namen en qualiteiten der aanwezigen in voor: Aos Descendentes.

OP DEN BERIET.

De Voorl. die aanwezig is, spreekt het M. S. uit van drie personen als volgt: 1) Het Blad, 2) het eerste glas 3) het tweede glas.

Pagina 213

1. N.N. que terá o Prato לכבוד בעל הברית
2. N.N. que terá o primeiro Copo לכבוד בעל הברית
3. N.N. que terá o Segundo Copo לכבוד בעל הברית

OVER HET GEBRUIK BIJ DE VERSCHILLENDE AFKONDIGINGEN IN DE SYNAGOGUE.

Behalve een aantal Afkondigingen, die onmiddellijk betrekking hebben op de gebeden, zijn er nog vele gelegenheidsbekendmakingen, die nog steeds in de Portugese taal geschieden. Zij zijn de volgende:

Het uur der Lijkplechtigheid wordt bij het ochtendgebed bekend gemaakt ná Kerieat Hatora of vóór Hanotin.

Iraõ vosses acompanhar a Mitswa as..... horas.

Op feest maakt de V. dit bekend vóór Jehie Chasdega. Ao sahir da Esnóga.

- * -

Het veranderen van het uur, waarop het Middag- en Avondgebed wordt gelezen wordt op den vorigen middag voor Oetsjoengat, of op Sabbat-middag vóór Hanotin aldus afgekondigd:

D' aqui por deante se hade rezar a Entrade de Sabbat as..... horas (meia) e o mesmo Mincha e Ngarbiet de Contidiano!

- * -

In den Omer laat men de laatste zinsnede weg, daar men Mincha alsdan om 5 uur leest en het Avondgebed met nacht.

Indien het veranderingsuur op Sabbat valt in het opgaand seizoen dan houdt men dit alreeds op vrijdag; aldus roept de V. het donderdagmiddag uit. In het afgaand seizoen is het gewoon!

Seder Hazzanut Brandon 1892 – uitgave J. Meijer 1950

Behalve het veranderingsuur van Sabbat zijn er nog vier data, waarbij het uur van aanvang van het Ochtendgebed wordt verandend en wel: op 10 februari, 1 Mei, 15 oktober en 22 november.

Het Ochtenduur op Sabbat en Feestdagen is steeds een half uur later dan op de werkdagen. De afkondiging op 9 februari luidt:

D'aqui por deante se hade rezer e Entrade de Sabbat as quatro horas e meia, e o mesmo Mincha e Ngarbiet de Cotidiano e Tephila dos Dias ordinarios e os do Leij as Sete horas, e Tephila de Sabbat as Sete horas e Meia.

Op 30 april:

D'aqui por deante se hade rezer e Entrade de Sabbat as Sere Horas e tephila dos dias ordinarios e os do Leij as Seis Horas e Meia, e Tephila de Sabbat as Sete Horas.

Op 14 oktober:

P'ggoi ,por deante se hade .rezer a Entrade de _Sgbb3t a6 Quatro horas e meia e o me,sJno Mincha e- Ngarbiet de Cotidiano e Tephila dos dias Ordinarios e os do Leij as Sete Horas e Tephila de Sabbat as Sete lfo.o, e meia.

Op 21 november:

D'aqui por deante se hade rezer a Entrade de Sabbat as Tres horas e meia e o mesmo Mincha e Ngarbiet de Cotidiano e Tephila dos dias Ordinarios e os do Leij as Sete Horas e meia e Tephila de Sabbat as Oito horas.

- * -

Bekendmaking van het Nieuwmaansfeest, met de Vertolking der dagen in het portugees en Hebreeuws.

Op zondag למחר A manhã he Ros Hodes

Op maandag יום שני Segunda feira Ros Hodes

Op dinsdag יום שלישי Terca feira Ros Hodes

Op woensdag יום רביעי Quarta feira Ros Hodes

Op donderdag יום חמישי Quinta feira Ros Hodes

Op vrijdag יום ששי Sesta feira Ros Hodes

Op vrijdag en Sabbat קודש ששי ושבת Sesta feira e Sabbat

Op zaterdag קודש שבת Sabbath he Ros Hodes

Op zaterdag en zondag שבת ולמחרת Sabbath e Domingo he Ros Hodes

Op Zondagen maandag למחר ולמחרות A manha e depois d'Amanha he Ros Chodes.

Uitnodiging ter Synagoge op de Beriet of Bruiloft bij een kind van den Chacham, Voorlezer, Ribi of Sammas met goedvinden van den Voorzitter! Aldus:

Pagina 214

I. OP EEN BERIET!

Com a requerida autorisacão dos Senhores de Maãmat, suplica o Senhor N.N. a os Senhores Jechidiem e Congregantes deste Kahal Kadosj no Beriet, de Seu Filho que se celebrará em (dag) proximo as (uur) horas pelo o recebera favor!

Op Sabbat: ao Sarhir da Esnoga!

OP EEN INZEGENING.

Com a requerida authorisacão do SSrs. de Maãmat suplica o Senhor N.N. aos Senhores Individuos desta K.K. Ches hourem de Suas presencas na Berachá da Boda de Sua Filha que se celebrará em (dag) proximo no (straat of gracht). Indien er een Lijkrede of hispid in de Synagoge zal worden gehouden, wordt zulks daags te voren uitgeroepen: A pela manhã se fara as bem merecidas Ezequias do Bemaventurado Senhor N.N. quando darsará Ribi N.N.

OVER HET VERLENEN OF INTREKKEN DER כשרות

Se adverto aos Sres Individuos, que o Forneiro bakker) N. naõ tem kasseer (of tem kasseer). Slager: Carniceiro! Depôthouder: Portador de Deposito!

OVER HET VERKRIJGEN DER PAASBOTER

Os Senores do Maãmat notificação por esta que Os Individuos deste K.K. que desejarem por esta proversade Manteiga licita para pesach preparada baixo a approvacão dos Senhores Dajaniem desta Kehila e poderaõ alcançar nas Logias de N.N. e pará seja notorio se faz a presente publicacão e Deos bendigo a seu povo com paz. Amen.

De overige afkondigingen in het Portugees geschieden door de V. en daar deze ze schriftelijk ontvangt behoeven ze in deze handleiding niet te worden opgenomen.

Pagina 115

HOOFDSTUK IV. OVER DE MITSWOT EN SUBINTES

A. Op Sabbath

Op den gewonen Sabbath wordt door den V. de lijst der Mitswoth en Subintes onder goedkeuring van den Voorzitter, meest uit de niet contributeerde leden opgemaakt. Dit geschiedt op de wijze zoals vroeger is vermeld. De laatste der functionarissen is de Levantador die de Sefer aan het Volk vertoont. Daar de V. in het bezit hunner namen is, volgen zij elkander op naar ancienniteit hunner aanstelling. Deze volgorde is echter niet van toepassing op Kipoer, Saboeot, Simchat Tora en Sabbath-Beresiet. Daar op deze dagen aan der Levantadors naar willekeur de functie kan worden opgedragen.

Indien in de afgelopen week ene kerkelijke Inzegening heeft plaats gehad, bekomen de padrinhos, des verlangd, de Mitswoth van Seferdragen en Accompanhar; ook soms het Abriren, indien deze Mitswa vacant is. Zijn er twee of meer inzegeningen, dan wordt van iedere bruiloft één gekozen. Op den Sabbath vóór 9 Ab geeft men Seferdragen aan de Cohen en het Accompanhar aan den Leviet,

teneinde op den Vastendag als zodanig te kunnen fungeren en ook te subiren des morgens en 's middags, benevens op Sabbat Nachamoe!

De volgorde der Subintes op de gewone Sabbat te bepalen is niet mogelijk, daar men telkens ene andere samenstelling heeft. De volgende regelen kunnen echter tot de richtsnoer dienen. Vóór allen worden de Cohen en de Leviet geroepen en de rangorde der vijf anderen is:

7 - 3 - 6 - 4 - 5 of 3 - 7 - 6 - 4 - 5.

Indien men onder gemelde personen géén Bruidegom, Baäl beriet of Abi Habat aantreft roept men de oudste van hen voor den 7en en volgt als boven. Een Bruidegom of Baäl beriet wordt ongevraagd geroepen, terwijl de Abi Habat moet aanvragen. Zij die vóór het Hechal komen, wenschen als zodanig niet te subiren. Men zij tevens indachtig dat de Chacham vóór de Ouderling, deze vóór de Dajan en deze vóór een gewoon persoon gaat. Leden der Midras hebben de voorrang. Contributanten gaan in gelijke rechten vóór niet contribuerende leden. Van 2 Velhos roept men de oudste (op de lijst) voor den 7en en den ander voor den 3en.

Een Chatan roept men voor den derden als ook een Baäl beriet. Bij 2 of meer Chatanim of Baäle beriet roept men deze naar gelang hunner jaren. Voor het overige kan geen juiste bepaling gegeven worden, daar men verschillende malen van voormelde regelen moet afwijken door de ontelbare vormen, waaruit het getal Subintos is samengesteld. Oordeel en overleg van President en V. zijn hier de factoren voor een geregelde uitvoering, teneinde aanmerkingen te voorkomen.

A. OP FEESTDAGEN

Op het Paasfeest worden de Mitswot begeven volgens de Velhoslijst. Deze wordt gevolgd naar ancienniteit van dienstjaren.

Men gaat hier voorbij, met hunue goedkeuring, Parnasim en Parnasim van Etshaim. De Mitswot wordt onder hen als volgt verdeeld:

1. Het Abrir op den Eersten dag.
2. Het Abrir op den Zevenden dag.
3. Accompanhar op den Eersten dag.
4. Accompanhar op den Zevenden dag.
5. Dragen der 1e Sefer op den Eersten dag.
6. Dragen der 1e Sefer op den Zevenden dag.
7. Dragen der 2e Sefer op den Eersten dag.
8. Dragen der 2e Sefer op den Zevenden dag.

De Parnasim Subiren den Eersten dag als volgt: als 3e de Afgetreden Parnas, de Gabay voor Samoech en de Afgetreden President voor Masliem.

Valt de eerste Paasdag op Sabbat, dan Subiren nog twee Parnassiem naar onderling goedvinden.

De president Subirt als het op Sabbat valt, voor den 5en persoon.

De kleine Mitswoth worden zoveel mogelijk aan kinderen van Parnassiem en Ouderlingen begeven.

Hierna benoemt men 2 Ouderlingen of op Sabbat 4 ouderlingen om op den zevenden dag te Subiren.

De Chacham Subirt voor Masliem en leest de Sjierat Hajam.

Is de lijst der Velhos afgelopen, dan benoemt men de zonen van hen. De gehuwden gaan vóór. Op den 8sten dag krijgen de ex-Chataniem Mitswa!

Op Sabbat Medianos hebben de oudste Jechidiem de voorkeur. Op elken middendag worden de Mitswoth begeven, zoveel mogelijk aan Jechidiem.

Vacatures worden alleen benoemd op den gewonen Sabbat, op Sabbat waarop een feest valt, benevens te allen tijde dat de Ouderlingen door hunne afwezigheid een plaatsvervanger behoeven.

HET WEKENFEEST

Op den Eersten dag benoemt de Voorzitter van Ets-Haim de Mitswotaires als:

Het Abrir: den Chacham.

Pagina 216

Het Accompanhar: den chacham van Den Haag.

Het dragen der Eerste Sefer: de afgetreden Gabay.

Het dragen der Tweede Sefer: de derde persoon in het bestuur.

De kleine Mitswot der 1e Sefer worden door 2 Parnassim en die der 2e Sefer door 2 Oud-Parnassim waargenomen. Behalve de Accompanhar en de 2 Oud-Parnassim, Subiren alle Heren in die voege:

De nieuwbenoemde Gabay 3e persoon.

De afgetreden Gabay voor Samoech.

De chacham, die de Tien Geboden zegt, voor Masliem.

De President voor den 2en Sefer.

Den 8en dag en Sabbat Medianos en Middendagen der Feesten geeft men Mitswa aan de Velho en Jechidiem.

B. OP R. HASANA EN JOM KIPOER!

Daags vóór Ros Hasana worden de lijsten geregeld voor aanstaande hoogtijden. Hierbij dient men weder de Parnassim met stilzwijgen voorbij te gaan, als ook de Heren die op hun verzoek wenschen verschoond te blijven wegens verwantschap met de Bruidegoms der Wet, waarbij zij deelnamen aan hunne functiën. Met de lijst der Ouderlingen ter hand, vangt men aan met Kippoer en geeft de mitswot als volgt:

1. Het Arbir Kipoer	morgens
2. Het Arbir Kipoer	middags
3. Het Accompanhar	Kipoer morgens
4. Het Accompanhar	Kipoer middags
5. Dragen 1e Sefer	Kipoer morgens
6. Dragen der Sefer	Kipoer middags
7. Dragen 2e Sefer	Kipoer morgens

De Parnassim subiren bij het Ochtend (de chacham subirt dien ochtend voor masliem). 's Morgens zegt de Oudste Ribí V. Kahal en 's middags de Jongste Ribí V.K. Haftara.

De kleine Mitswot voor volwassenen.

De velhos die er in de lijst volgen krijgen alsdan Ros Hasana.

De Tokeang subirt de Eerste dag bij den tweeden Sefer. Op Sabbat Tesjoeba krijgen de Bangale Torande functiën, evenals op Hosana Raba.

OP LOOFHUTTENFEEST

Op deze dagen bekomen de jongste Velhos en oudste Jechidim de Mitswot.

Voor de Sefer van Hosanot behoudt men het voor zijn leven; ook op Hosana Raba.

Semini Aseret, is gelijk aan den 8sten dag Pesach.

Op Simchat Tora en Sabbat Beresiet worden door de Chataniem de lijsten gemaakt en den President overhandigd ter goedkeuring

CHANUKA

Chanuka worden de Mitswot aan Parnas en Velhos de Nacaõ en Filhos de Velho begeven.

Pagina 217

HOOFDSTUK V.

OVER HET HECHAL

Een der voornaamste Artikelen in de Instructiën voor den Voorlezer is de zorg voor het Hechal.

Dezelve bestaat daarin, dat hij ten eerste acht geeft, om de door diverse personen op onderscheidende tijdstippen gelegateerde Sephariem met hunne Ornamenten op den behoorlijken datum te laten uitkomen, en ten andere, dat hij bij het in gebruik nemen der Ornamenten de deugdelijkheid daarvan onderzoekt en bij scheur of breuk den Penningmeester hiervan kennis geeft. Voor het inspecteren der gewijde Kerkklederen is ene Commissie van Dames benoemd. Het onderzoek der Sefarim en derzelve monteering, wordt door den Sopher ingesteld, die insgelijks bij het ontdekken van een of ander gebrek, den Voorzitter en Penningmeester hiervan kennis geeft.

Behalve op Feestdagen dient de Hechal sierlijk getooid te zijn op de volgende dagen: Sabbat Hagadol, Sabbat Nachamoe, Sabbat Zachor, Sabbat Besalach, Sabbat Chanoeka en indien Poeriem Soesan op Sabbat valt. Op den Sabbat op of na de Verjaardag van den Vorst of Vorstin, benevens op Sabbat grenzende aan den 3en zondag in Juni ter herinnering aan Waterloo worden 3 Hechalot in orde gebracht. Op Simchat Tora en Sabbat Beresiet zijn de 5 Hechalot met de mooiste sieraden getooid.

ROS HASANA.

Het eerst zorgen voor de Sefer voor Tsom Gedalja. Voor de beide dagen van het Feest bekleedt men den 1sten Sefer met witte mantel met Pelikaan en den 2en Sefer met mantel van J. N. Torres z.g. Op beide Sefariem worden witte faixes gedaan en zij worden bekroond met Fil de Graine Rimonim als ook wit dekje met de woorden

דע לפני מי אתה עומד

Is de eerste dag op Sabbat, denken aan de Sefer voor Sabbatmiddag. Valt het feest op donderdag en vrijdag, denken aan de Sefer voor Sabbat Tesjoeba, welke geheel in het wit moet zijn. Sandaal ook, Gesierd met de Fil de Graine torens alléén voor dien dag bestemd.

Op deze Sabbat gebruikt men het oude witte dekje (voor de Sefer).

C. OP KIPOER

Voor Kipoer wordt de grote Hechal geheel ontruimd en worden er veertien Sefarim gekleed 12 lichte en 2 voor Seferlezing voor Kipoer. Deze worden gesteld in 2 rijen van elk 7 Sefarim. De eerste Sefer voor den dag in het midden met de mantel van J.N. Torres en Rimoniem gelijk R. Hasana. Voorts aan weerszijden een Sefer met gouden mantel en gouden kroon. Voorts de 2e Sefer voor Kipoer gelijk R. Hasana (mantel met Pelikaan) en indien het woensdag Kipoer is, een Sefer voor donderdagochtend. De andere Sefarim zo licht mogelijk gekleed. Men denke dat de Sefarim goed gebonden dienen te zijn, zodat ze niet kunnen losgaan.

De V. dient ook te zorgen bij de terugkomst der Sefarim, dat de twee Sefarim voor Kipoer naast elkander staan, en zo woensdag Kipoer is, daarnaast de sefer voor donderdagmorgen. De ponteiro wordt tijdelijk in de hechal gelegd om bij de terugkomst in de eerste Sefer te worden gedaan. Men zorg ook voor kleine Rimoniem. Bij de Wetlezing bij Ochtend laat de Rustende V. de kleine Rimoniem op de Teba voor de Wetlezing bij middag. Daags na Kipoer wordt alles weer in orde gebracht.

D. OP SUKKOT

Op dit feest bekleedt men de Sefarim met hunne versierselen en zorgt men ook voor zijden mantels voor de middendagen.

Zo de Eerste Feestdag op Sabbat is zorg men voor de Sefer voor de middaglezing. Het Sefer dekje met geborduurde pilaartjes voor beide feestdagen. in de Middendagen legt men gedurende den omgang de Ponteiro ter zijde.

- * -

Op Sabbat medianos zorg men voor de Sefer voor ochtenddienst en een Sefer voor den Middagdienst. Is het zondag Hosana Raba, dan zorg men dat de hechal voor dien dag in orde is gebracht. De Sefer waarin gelezen wordt met 3 Sefarim aan weerszijden zolicht mogelijk, goed gebonden, alle in sierlijke zoveel mogelijk witte mantels met Fil de graine Siertorens Het Seferdekje van Sabbat Tesjoeba. Men denke de ponteiro ter zijde te leggen tot na de Hakafot. F.G.H.

SEMINI ATSERIT!

SIMCHAT TORA

SABBAT BERESJIET

Pagina 218

Na den dienst op Hosana Raba brengen de V. de 5 Hechalot in orde; zo sierlijk mogelijk.

Het eerst 2 Sefariem voor Semini Atserit. Is deze op Sabbat, dan ook voor de Middaglezing. Voorts 2 Sefarim voor den Hatanim en een voor den Maftir De Eerste Sefer gekleed met de Mantel van Fundam of Namias bekleed met Zilveren Kroon. De tweede op Beresiet met de Mantel van Namias of van Josef Teixeira de Mattos, met open gouden kroon en eindelijk den 3en Sefer op Pienchas met de Mantel van Josef Henriquez de Castro met den dichten gouden kroon.

De kronen worden na den dienst van Semini Atserit op de Sefarim gedaan. Men zorg ook voor fraaie faixes. Bij den Wetlezing gebruikt men twee met goud geborduurde dekjes. Op S. Beresiet, het dekje van Sarfatie. Op S. Beresiet bekleedt men de Sefer met de Mantel van Salvador, met gouden open

kroon. Valt Simchat Tora op vrijdag, dan bergt men intijds de twee andere kronen. Is Simchat Tora op zondag, dan kleedt men de Sefer voor Maandagmorgen gewoon als in de week. Indien de Hatanim met goedkeuring van den President hunne eigen reliquiën medebrengen, dan vervalt bovenstaande omtrent de versierselen. Op zondag na de Vreugdedagen worden de sieraden zorgvuldig opgeborgen en wat ter reparatie is moet afzonderlijk gehouden. De Parnasim, Voorlezers en de Damescommissie zijn hiermede bezig.

I. PESACH

Voor de feestdagen worden de Sefarim weder gekleed met de sieraden. Voor den 1sten en 7en dag gebruikt men het gouddraaddekje en voor de andere het gewone feestdekje. Ten eerste zorgt de V. voor de Sefer van Taäniet Bechorot. In de middendagen bekleedt men de Sefarim met zijden mantels. Men zorgt voor elken dag een andere Sefer voor de Wetlezing. Is de eerste feestdag op Sabbat, dan zorgt men voor Sabbat. middag. Is zondag de eerste Feestdag, dan denke de V. aan de voorgaande Sabbat. Daags na het feest wordt alles weer in orde gebracht.

J. SABUOT!

De Sefarim worden feestelijk getooid. Op den eersten dag op den 1en Sefer de Zilveren Kroon en de Mantel van Martins. De 2e Sefer van da Veiga Henriquez met Ornamenten. Op den 2en dag ene andere 1e Sefer, 2e Sefer gelijk gisteren. Is de 2e dag Sabbat, dan denke men aan de Middagseferlezing. Is het Feest zondag en maandag, denken aan den Sefer voor Sabbat. Op den 1en dag dekje van wijlen Doctor Sarfatie en den 2en dag, dekje van E. Colaco Osorio! Na het feest worden alle ornamenten weggeborgen.

K. VASTENDAG 9 AB. EN SABBAT NACHAMOE

Voor den vastendag een Sefer geheel in het zwart. Zelfs Faixe en Sandaal bij den ochtenddienst. Voor Sabbat Nachamoe wordt de Hechal sierlijk getooid. Ter ere van den Verjaardag der Synagoge gebruikt men den Zilveren kroon met gouden Ponteiro.

Algemene bepalingen.

Vóór elken Sabbat of Feestdag dient de V. in het bezit te zijn van de sleutels voor de Ornamenten.

Komen er grote Rimonim uit, dan zorgt de V. voor kleine bij de opheffing der Sefer. Voor maandag en donderdag kleine belletjes en gewone mantels. Op Ros Chodes hangt men het plaatje van Tirado om de Sefer, uitgezonderd op Sabbat, alsdan haalt men de Sefer, zijnde van Ferarez, bekleed met de mantel (gebloemde) van Kahal uit. Op iederen Feestdag worden de Sefarim voor den volgende dag verplaatst na den dienst.

Tot bergplaatsen der Ornamenten worden gebruikt:

1. Alle Sephariem in de Hechalot.
2. De kast rechts voor de Gouden Mantels, de Megila met Ponteiro.
3. De onderkast rechts bevat al de zijden mantels, een grote doos voor de dekjes te bewaren, benevens de Witte Sandalen voor R.H. en Kipoer, alsook een blauwe kartonnen doos met al de Gouden en Zilveren Faixes die voorhanden zijn.
4. De kast links bevat alle grote Rimonim in blikken bussen, met den naam gemerkt.

5. De Witte Mantels van J. N. Torres en die met den Pelikaan zijn geborgen in de kast onder het Midden Hechal.

Het dekje van Colaco, benevens de Zijden Talet, nagelaten door wijlen D. H. de Castro, bevinden zich insgelijks in het onderste gedeelte van de mantelkast. Het Subir-dekje en de gewone Wekelijks en Sabbat-dekjes worden door de Voorlezers op het Teba bewaard.

Na het gebruik der sleutels voor de Ornamentkasten is de V. verplicht dezelve bij den Penningmeester of desverkiezende bij de Secretarie der Gemeente te deponeren.

Pagina 219

HOOFDSTUK VI OVER HET ROGATIVA

Dit gebed kan op elke plaats waar een scheiding wordt toegelaten gezegd, worden stééds gevolgd door K.T. en de offertas.

Bij noodzakelijkheid kan dit gebed voor of na het gebed verricht worden.

Bij toestemming van den Voorzitter en Geestelijken kan dit gebed ook buiten den dienst plaats vinden. Dit kan ook geschieden tijdens een epidemie.

De Hechal is bij dit gebed steeds geopend. Voor een particulier één Hechal, bij een Dajan of Parnas 3 Hechalot, bij een Vorstelijk persoon, President of Chacham 5 Hechalot.

In elk dezer gevallen wordt het gebed versgewijs voorgedragen. Bij het Rogativa voor 2 of meer personen voor Mannen en Vrouwen, bezigt men de Meervoudsvorm.

Bij het gebed voor een man en ene vrouw worden beurtelings de verzen van ieder gebed gelezen. Men vangt aan met het eerste vers van Tefila lenganie en leest dan het eerste vers van Bekor'ie nganeni en vervolgens het 2e vers van het eerste gedeelte en dan het 2e vers van het 2e gedeelte en zo vervolgens. Gemakshalve zorge de V. zo'n formulier in gereedheid te hebben. In bovengenoemd geval bezigt men de mannelijken meervoudsvorm. Bij elke dienst als er geen Smeekgebeden gelezen wordt laat men ook Metsal'ien anagna weg. Steeds wordt dit bij Avondgebed weggelaten.

Indien iemand Sjinoei Hasjim verlangt, dan wordt de nieuwe naam vóór den oorspronkelijken naam gelezen. Indien er twee Rogativas verlangd worden, waarvan één Sjinoei Hasjim en één niet, dan leest men ze afzonderlijk en na de 2 gebeden leest men het K.T. en daarna de offertas voor beide familiën.

Het Rogativa kan in het gebed als volgt gezegd worden.

Op de Werkdagen bij het ochtendgebed:

1. Na Sjebet Jehoeda
2. Vóór Hodoë
3. Vóór Rannenoe Tsaddiekiem
4. Vóór Baroech Sijeamar
5. Vóór Hanotin
6. Vóór K.T.
7. Vóór Kawe.

Bij Mincha. 1. Na Netilat Apajiem als er geen (2), Techienot zijn dadelijk na de Amida, op Sabbat na (2) Tsidkatecha.

Bij het Avondgebed. 1. Vóór Oetsjoengat 2. Na Jehi Sjim 3. Vóór Hasjim Tsebaot (voor Solokadis).

Op Vrijdagavond. 4. Na Mengen Sjebang 5. Vóór Hanotin.

Op Sabbatmorgen ook 1e na de Amida. 2. Vóór Hanotin en na de Moesaf .

Op den avond van Kal Nidré vóór Jimloch.

Op 9 Ab vóór Kadies dehoe ngatied.

In de gevallen dat K. T. gezegd wordt en de Sefer is op de Teba en men verlangt het gebed. dan wordt de Hechal niet geopend, doch hij die sefer draagt, treedt voor de Teba en het familielid naast hem, terwijl de Voorlezer het gebed verricht staande naast de Teba.

HOOFSTUK VII. OVER HET UITKOMEN DER SEFARIM.

Aan de V. is de zorg opgedragen dat de gelegateerde Sefarim en Ornamenten op den bepaalden tijd uitkomen. Indien een Sefer of Ornament niet op zijn tijd kan uitkomen wegens ene vroegere beschikking op dien datum, zijn de Voorlezers verplicht dezelfde op den eerstvolgenden vacanten Sabbat of Feestdag uit te halen. Verschillende Legaten zijn ook voor één datum gelegateerd en kunnen derhalve niet verdaagd worden. Wij zullen dit Hoofdstuk in twee delen splitsen, en wel:

A. Verhandeling over de in gebruik zijnde Sephariem in het algemeen.

B. Lijst der gelegateerde Sefarim met al de bijgevoegde Ornamenten.

Er zijn 68 sefarim, waarvan een zeker aantal òf onbruikbaar òf onklaar zijn. Er worden in het laatste tiental jaren al verschillende Sefarim in orde gemaakt, zodat het getal bruikbare van 26 tot 35 is gestegen. Iedere Sefer wordt op zijn beurt uitgehaald, dat gebeurt zo, dat iedere maal bij Seferlezing een andere Sefer wordt gebruikt. Daarvan wordt per half jaar een register gemaakt met inachtneming van de Legaten. De lijst is op de volgende wijze ingericht: in de

1. 1e kolom Datum.
2. 2e kolom Dag v. Wetlezing.
3. 3e kolom N° der Sefer.
4. 4e kolom Naam.
5. 5e kolom De afdeling welke gelezen wordt.
6. 6e kolom Aanmerkingen.

De Legaten worden in kolom 4 met een L. gemerkt.

Indien echter blijkt, dat een der niet gelegateerde Sefarim telkens op dezelfde plaats uitkomt, waardoor het hoofddoel gemist wordt, dan kan men zich een afwijking veroorloven. Bij de Sefarim van B. H. de la Fuente als ook van Salvador is de voorwaarde gesteld, dat ze als

Pagina 220 (manuscript)

Legaat de gehele week met hun ornamenten moeten uitgehaald worden.

Model der lijst als voren omschreven

Nissan ult Eloel 5652

Dato	Dag v Wetlezing	N°	Naam	Parasa	Aanmerk
Nisan 1	ראש חודש ניסן	16 L	Feranez A	פינחס	

Seder Hazzanut Brandon 1892 – uitgave J. Meijer 1950

Nisan 3	donderdag	3	Med ^e Teixeira	ויקרא	
Nisan 5	שבת ויקרא	5 L	M.H. de Castro	ויקרא	
Nisan 7	maandag	4	Jos Teixeira	צו	Nº 5 is hier
Nisan 10	donderdag	6	I ^s de Castro	צו	weggelaten
Nisan 12	שבת צו	25 L	Pereira	צו	daar deels
Nisan 14	maandag	7	Orobio	מיני	als legaat is
Nisan "	תענית בכורות	17 L	Teixeira B	כי תשא	uitgekomen
Nisan 15	יום א דפסח א'	1 L	Teixeira oude	בא	
Nisan "	יום א דפסח ב'	8	Salvador	פינחס	
Nisan 16	יום ב דפסח א'	14 L	Foa	אמור	
Nisan "	יום ב דפסח ב'	9	A.L. Suaso	פינחס	
Nisan 17	יום א חול המועד א'	10	Moresco	בא	

Pagina 221

Op deze wijze gaat men voort tot ultimo Eloel dezes jaars en vangt aan op de lijst van Tisjri 5653, met volgnummer waar men geëindigd is, behoudens de legaten. Alle Sefarim hebben een vaste beurt van uitkomen, behalve de volgende twee: n.l. Corcoos en Rotterdam Men zorge dus, als het even kan, deze een extra beurt te geven.

B.

Hiernevens volgt het Register van alle gelegateerde Sefarim Mantels en Kronen en Seferdekjes in een geregelde Orde, beginnende met de Maand:

TISRIE.

1. Sefer Tartaas voor de 1 ^e Sefer B. H. de la Fuente v. d. 2e	Witte mantels
--	---------------

2. Sefer Tartaas voor de 1 ^e Sefer B. H. de la Fuente v. d. 2e	Fil de Grain Rimonim
--	----------------------

Dekje van A. L. Suasso (wit).

Vervolg Tisrie

6 Ribí Ferarés. B. Witte mantel.

Op Sabbat Tesjoeba of 2e Sefer op Kipoer Wit dekje.

10. Sefer van dien dag voor Iste Sefer met Witte mantel Fil de G. Rimonim. Dekje als Ros Hasana.

15. M. Teixeira de Mattos (oude) met zijn ornamenten voor de 1ste Sefer; Foa voor de 2e Sefer komt ook in de Middagen uit. Feest Seferdekje.

16. Nunes Henriquez 1e m. Ornamenten. Foa als boven 2e. Seferdekje met Pilaartjes.

21. Isac de Castro, Mantel en Rimonim Wit Seferdekje.

22. Mendes Penha met Ornamenten voor de 1[@].

23. Mantel v. Jos. H. de Castro op een Sefers der Hatanim'

30. Sefer van Abr. Orobio de Castro met Rooden Mantel en Kl. Rimonim en Ponteiro.

CHESWAN.

- 26. Dekje M. L. Suasso.
- 23. Sefer van Jos. Capadose met Ortramenten.

KISLEW

- 4. Sefer van A. Orobio de Castro met Rooden Mantel en kleine Rimonim en Ponteiro.
- 8 of 9. Sefer van Isac Mendes Penha met Ornamenten.
- 23. Mantel Erve Jh. H. de Castro.
- 27. (3e dag Ganuka) A. L. Suasso Jr. met Ornamenten.
- 28. Mantel Kehila (Namias) ook op Sabbat Chanuka.

Indien 4 en 8 Kislew in één week zijn gaat M. P. voor.

TEBET.

- 2. Salvador met Ornamenten. Deze Sefer komt de gehele week uit.
- 6. A. L. Suasso met Ornamenten.
- 10. A. L. Suasso met Ornamenten alléén dien dag.
- 11. B. L. Suasso met Ornamenten.
- 13. Blauwe Mantel v. A. Orobio.
- 19. Dekje Teixeira d'Andrade.
- 21. Sefer van M. H. de Castro met Ornamenten.
- 28. Sefer van Jacob Senator.

SEBATH.

- 7. M. Teixeira de Mattos, met Ornamenten.
- 10. Salvador met Ornamenten komt de gehele week uit, bij Anticipatie op Sabbat Bo. Op Sabbat Besalach Pereira met Ornamenten.
- 7. Februari Pereira. Indien deze data samenvallen dan komt hij slechts eenmaal uit.
- Op Sabbat Jitro da Veiga en Henriquez met Ornamenten.
- “ “ “ dekje E. Colaco Osorio. 25. Mispatiem. Aron de Solla. 24. Mantel Wed. Orobio de Castro (Blauwe).

ADAR RISSON IN GEWOON JAAR (SABBAT TEROEMA).

- 5. A. L. Suasso met Ornamenten.
- 8. Jos. v. fs. Teixeira de Mattos.

ADAR SENIE.

- 6. Ribi Ferares B. met Ornamenten. Zachor Fernandes Nunes. Kie Tiso Ribi Ferares B. met Ornamenten.
- 19. Wed. Teixeira met Ornamenten.
- 24. Abr. Fundam met Ornamenten.
- 26. M. Henriquez de Castro. B. L. Suasso met Ornamenten.

Adar 2. Mantel Jb. Henriquez de Castro.

Poeriem 14. Sefer B. L. Suasso met Ornam.

NISSAN.

Op S. Hagadol Pereira met Ornamenten.

Op Taanit Bechorot Ribi Ferarés B. Ornamenten.

6. B. H. de la Fuente met Ornamenten. Deze Sefer moet de gehele week met Ornamenten uitgehaald worden.

7. Dekje M. L. Suasso.

15. M. Teixeira (oude) met Ornamenten als 1e Sefer. 2e Sefer Mantel en faixe Ximenes

Pagina 222

16. Foa met Mantel Jos, de Castro 1e Sefer.

21. M. Teixeira (nieuw) met Ornamenten als 1e Sefer.

22. Is. Nunes Henriquez met Ornamenten als 1e Sefer.

28. Isac de Castro met Ornamenten.

IJAR.

7. Sefer Foa.

7. Sefer B. L. Suasso met Ornamenten.

7. Dekje v. E. Colaco Osorio Indien datum op Maandag of Donderdag is moet dit dekje uitgehaald worden zo niet op Sabbat

3, Dekje A. Teixeira (d'Andrade)

16 en 19. idem

20. Dekje v. Dr. Sarfatie.

21. Wed. Teixeira met Ornamenten.

21. M. H. de Castro.

23. M. Teixeira (oude) met Ornamenten. Indien die van de 21 en deze in dezelfde week vallen heeft die van 23 voorkeur.

SIWAN.

2. Sefer Moresco, , Indien zulks op Maandag of Donderdag is.

6. Moresco met Zilveren Kroon 1e

Da Veiga met Ornamenten 2e

Dekje van Dr. Sarfatie.

4. Sefer B. H. de la Fuente met Ornamenten.

7. M. Teixeira (oude) met Ornamenten 1^e

Nunes Henriquez met Ornamenten 2^e

Dekje van E. Colaco Osorio.

13. M. Teixeira (nieuw) met Ornamenten.

16. Dekje van Dr. Sarfatie.

17. B. H. de la Fuente met Ornamenten.

De gehele week. Deze moet ook M. en D. aldus gebruikt worden.

22. Mantel Kehila (Namias). Op of omstreeks dien datum.
30. Blauwe Mantel .Wed. Orobio.

TAMOEZ.

3. Sefer Moresco of bij Anticipatie.
8. Sefer A. da Solla met Ornamenten.
Sabbat Choekat Sefer Ribí Ferarés B. met Ornamenten.
Maandag na 9 Ab. zijden mantel van B.H. de la Fuente.
Op Sabbat Nachamoe: Sefer Pereira met Ornamenten. Zilveren Kroon. Gouden
Ponteiro. Dekje E. Colaco Osorio.
Op Sabbat Ekeb B. de la Fuente met Ornamenten de gehele week.
26. Sefer M. Teixeira (oude) met Ornamenten.
12. Sefer Jacob Senator.

ELOEL.

4. Sefer A. Orobio met Rooden Mantel en Ponteiro.
15. Sefer B. L. Suasso met Ornamenten.
Op Sabbat voor Ros Hosana en de gehele week de Sefer van B. H. de la Fuente.
27. 1e Semag Aboab.

Er zijn nog Sefarim die onder deze data niet zijn opgenomen.

- A. Sefer Ribí Ferarés A. komt elke dag van R. Chodes met manteltje. Op Sabbat met gebloemd Kahalmantel, door enige gemeenteleden aangekocht 5659.
- B. Sefer Ribí Ferarés B. elke Vastendag vóór R.H., indien er een dienst is.

Het dekje A. Teixeira ligt steeds op Sabbat R. Ch. op bij de ochtenddienst en ook indien het Tebakleed op ligt (dezelfde schenker). Het subirdekje van Jacob Henriquez de Castro wordt bij ieder Bar-Mitswa opgelegd. Indien deze plechtigheid op Sab. R. Ch. ochtenddienst plaats vindt, wordt voorkeur aan het dekje van A. Teixeira gegeven.

Het roodgebloemde dekje wordt op alle extra sabbatten gebruikt als ook op de Middendagen en Hanuka

De Gouden Ponteiro wordt gebruikt bij elke Bar-Mitswa op alle Feestdagen en Sabbat Nachamoe.

Op Ros Hasana en Kipoer wordt de Zilveren Ponteiro gebruikt.

Het zijden kanten Taleth van den Heer D.H. de Castro Dz. wordt door den V. op den eersten feestavond gedragen.

Pagina 223

HOOFDSTUK VIII. Bijzonderheden bij verschillende gelegenheden

BIJ DE WETLEZING.

Zo er geen Cohen ter Synagoge is, roept men voor de eerst een voornaam persoon en laat dadelijk den naam volgen:

במקום כהן שאין לנו כהן

en de Leviet komt niet in aanmerking. Indien er echter een Leviet ontbreekt dan blijft de Cohen en roept de V. hem op als volgt Kera Cohen bimkom Levie, die wederom de Beracha zegt.

Indien een geroepen Cohen niet verschijnt, dan roept de V. alleen het woord Cohen en de eerst opkomende Cohen kan in diens plaats optreden.

Indien een Opperrabbijn een Cohen is, en dus op Sabbat Besalach de Sjierat Hajam zegt, subirt hij op zijn plaats als Eerste. Ook in Wa'etchanan.

Echter op S. Jitro, de zevende dag Pesach en de eerste Sabuot subirt hij voor Masliem en de V. laat op den naam volgen אף על פי שהוא כהן

Evenzo handelt men met 2 gewone Cohanim of Leviten. Indien het met een Levie plaats vindt, zegt de V. אף על פי שהוא לוי

OVER DE VERDELING VAN ENKELE PARASJOT!

Bij de volgende Afdelingen worden de Kapittels, ook op andere plaatsen uitgemaakt dan die in het boek worden aangewezen.

1. Op S. Beresjiet kan dit plaats vinden.
Worden behalve de Bruidegoms nog vijf personen opgeroepen, dan geschiedt het geheel volgens het boek.
Zijn er nog 6 Subintos dan eindigt men ook bij לא יתבששו
7 Subintos את דרך עץ החיים
8 Subintos ואחות תובל קין נעמה
9 Subintos מנחה לה'
10 Subintos אשר מעולם אנשי השם
Is het aantal nog groter, dan raadpleegt de V. den Chacham.
2. 2. Op Sabbat Besjelah wordt niet geëindigd וְחַם הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמַסּוּ בִּי וְנִלְחַם לָהֶם בְּמִצְרַיִם
3. Op Poerim herhaalt men het laatste vers daar de afdeling Wajabo Amalek uit 9 verzen groot is, en men 10 verzen moet lezen voor 3 Personen.
4. Op Sabbat Jitro wordt doorgelezen bij het einde der 10 geboden, echter maakt me uit bij וְכָל־אֲשֶׁר לְרַעֲךָ
5. Indien op Sabuot 5 Subintes zijn, dan eindigt men:
1. ותגד
2. אשר תדבר אל בני ישראל
3. מה יעלו בהר
6. 4. והאלקים יעננו בקול
en 5 tot het einde van de Parasa.
Zijn er 6 Subintos herhaalt men וירד משה
Zijn er 7 Subintos herhaalt men van ויאמר ה' אל משה לך אל העם

Pagina 224 (manuscript)

- Al er 8 zijn herhaalt van ויבא משה
Als er 9 zijn herhaalt van אתם ראיתם
De V. moet in acht nemen dat de laatste kapittel waarbij de Dayan subiert, niet herhaald mag worden.
6. Op elken vastendag dat met het ויחל leest, komende in de Parasa כי תשא, lenst aan den Cohen voor tot לעשות לעמו אשר דבר לעשות לעמו en van dan begint men 3 bladzijden verder ויאמר ה' אל משה פסל-לך enz.

7. Op Sabbat ואתחנן wordt niet opgehouden bij תחת אשדות הפסגה, ook niet bij וכל אשר לרעך, doch daarentegen bij כאשר דבר ה' en שובו לכם לאהליכם
8. Op sabbat als men de eerste 3 kapittels van de parasa וילך bij de middagdienst leest, moet hierbij nog een vers gevoegd worden, en men

Pagina 225 (manuscript)

שנת השמטה בחג הסכות : ישראל den bij alsdan eindigt.

- * -

Daar door de Voorlezer meestal de boeken van Piza gebruikt worden, zijn hiervan de afscheidingen van den kapittel op Sabbatmiddag niet op de gebruikelijke plaatsen aangeduid,

1. Parasa Noach moet aldus zijn:
Cohen tot ושלשים אמה קומתה
Levie tot ואשתך ושני בניך אתך
Israel tot het einde.
2. Parasa חיי שרה
Cohen tot את אברהם לאמור לו
Levie tot באי שער עירו לאמר
Israel tot לסחר עבר
3. Parasa מקץ:
Cohen tot וייקץ פרעה
Levie tot ואין פותר אותם לפרעה
Israel tot יענה את שלום פרעה

Pagina 226

עקב Parasa

Cohen tot אל גדול ונורא

Levie tot Israel tot יחיה האדם פי ה' מוצא כל-

Bij נצבים אתם worden de door eerste kapittels gelezen.

Bij תשא כי worden door de grootte van den Kapittel de drie eerste stukjes gelezen.

DIVERSEN.

Bij elke voorkomende gelegenheid in de dienst is de rustende V. belast met het openen der Hechal. De dienstdoende V. op Sabbat en Feest bij zijn komst bij de Ochtenddienst ook, ten behoeve der Cohaniem.

Op 9 Ab ten behoeve van de Kiena aan 't Hechal.

Bij een Beriet of Inzegening wordt steeds voor Terra Santa geofferd.

Voor hem die het Haftara zegt, wordt geen offertas gemaakt, alleen op de volgende dagen: Sabbat Tesjoeba bij het Ochtendgebed; Kiepoer bij Ochtend- en Middaglezing; op Siemchat Tora en Sabbat Beresjiet op de drie Sabbatten tussen 17 Tamoez en 9 Ab; op 9 Ab; voor iedere wees, die het Haftara zegt en Ascaba verlangt van zijn Ouders of Bloedverwanten. Indien iemand subirt, die zijn verjaardag op Zilveren of Gouden Bruiloft viert, zegt de Voorlezer bij zijne Laude: que Deos Che fez gozar muitos annos.

Is er een Inzegening in de Synagoge, dan leest de V. het Mincha in de kleine bankjes ten aanschouwe der Feestelingen.

OVER DE ASCABOT.

In het Livro das Ascabot vindt men enkele namen, waarvan het Ascaba op den juisten datum, indien deze op een dag van Wetlezing valt, moet gezegd worden, en alsdan niet op den volgende Sabbatmorgen. Het Livro wijst hunne namen aan. De Voorlezers behoren op te letten, dat zij in het gewone jaar gelijken tred houden met de Data van Adar I en II, daar in het Livro iedere maand afzonderlijk gedateerd is, ten behoeve van het schrikkeljaar.

NOG IETS OVER ASCABOT.

Indien iemand de 30 Kislew overleden is en het volgende jaar heeft Cheswan 29 dagen dan wordt de Elfmaanden op R. Ch. Kislew opgenomen

Met de Ascabot in het Livro is het niet aldus. Indien de Sterfdatum is de 30 Cheswan en het volgende jaar heeft hij maar 29 dagen, dan zegt de V. ze ook van den 30sten op dien Sabbat, Ook kan dit met Adar I en Ad. II plaats vinden.

Pagina 227 (manuscript)

Sedert het jaar 5622 is een uittreksel van het השכבה aangenomen, om te beginnen:

1. Bij de Subintes in het algemeen.
2. Bij het opnemen der Treurdagen, Maand en elfmaanden.
3. Ten allen tijden dat het Elfmaandelijks Register wordt afgelezen

Voor den man

טוב שם משמן טוב ויום המות מיום היולדו מנוחה נכונה בישיבה עליונה וחולקא טבא לחיי העולם הבא שם
תהא מנת ומחיצת וישיבת נפש השם הטוב רוח ה' תניחנה בגן עדן מלך מלכי המלכים ברחמי ירחם עלין
וילוח אליו השלום ועל משכבו יהיה שלום הוא וכל־שוכבי עמו ישראל בכלל הרחמים והסליחות וכן יהי רצון
ונאמר אמן:

Voor de vrouw

אשת חיל מי ימצא ורחוק מפנינים מכרה : תנו לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה: רחמנא דרחמנותא
דיליה היא במימריה וביקריה ובתקפיה יאמר למיעל קדמוהי דוכרן האישה הכבודה והצנועה והנכבדת ... רוח
ה' תניחנה בגן עדן מלך מלכי המלכים ברחמי ירחם עליה וילוח אליה השלום ועל משכבה יהיה שלום היא
וכל־בנות ישראל השכבות עמה בכלל הרחמים והסליחות וכן יהי רצון ונאמר אמן:

Pagina 228 (manuscript begint eigenlijk einde in השכבה voor een vrouw)

- * -

Lijstjes bij Wetlezing te gebruiken

Door wijlen de heer A.R. Montezinos, is ter gelegenheid zijns zoons ten geschenke gegeven een lijstje met Lofzeggingen voor de Sepher ten behoeve der Subintes en het algemeen. De Voorlezer moet zorg dragen, dat hetzelfde bij iedere Thoralezing aanwezig is.

- * -

Nog bij de Saudes op Blz132

Voor neven, nichten en verdere familieleden:

“Pela saude dos Senhores Seus Primos e suas Primas, e mais Seaus Parentes e Suas Casas etc”

- * -

Over het הנותן

Bij buitengewone gelegenheden wordt dit gebed

Pagina 229

zeer langzaam indrukwekkend voorgelezen.

1. Op Sabbat wanneer de verjaardag van het Hoofd der Staat herdacht wordt.
2. Verjaardag van Waterloo.
3. Op den avond van Kiepoer.
4. Op elken 's Lands Biddag.
5. Op buitengewone feestvieringen, die in de loop der tijden plaats kunnen hebben.

NIET-AANVAARDING VAN PARNASFUNCTIE.

Indien een Persoon de Functie van Parnas niet aanvaardt en een ander Persoon wordt benoemd, dan zegt de V. voor de M.S. de wens זכור לטוב בסימן טוב

Indien de V. zelf Haftara zegt roept hij אני הקורא אפטר אני הקורא אקרא In beide gevallen zegt de Kahal na de Beracha het woord Amen.

I. WIJZIGING IN HET BEGEVEN DER KADIS.

II. EN HET HERHALEN VAN HET TSIDOEK HADIEN BIJ HET OPHEFFEN DER ZEVEN DAGEN.

I. Wijziging in het begeven der Kadis.

II. en het herhalen van het Tsidoeck Haden bij het opheffen der zeven dagen.

Parnassim in overleg met het Rabbinaat hebben in hunne vergadering (Eloel 5654) besloten:

I. Alleen aan den zoon van den Overledene het Kadis te begeven, die op zijne schriftelijke verklaring hiervan gebruik wenst te maken

II. Dat de herhaling van het Tsidoeck Haden bij het opheffen der Zeven Treurdagen voortaan wordt weggelaten.

III. Dat ieder lid der Gemeente recht heeft op het opheffen der Zeven dagen, Maand en Elf maanden van Moeder, Dochter of Zuster, die door het Huwelijk tot de Zustergemeente is overgegaan; bij het subiren voor de Sepher kan ook de namen der afgestorvenen gezegd worden doch alleen haren Voornaam en die haars Vaders, Van het Hascaba op Sabbatmiddag of me aflezing in de 11 Maandelijke Registers is geen sprake. Door krachtadige medewerking van den fungerenden Parnas D. J. Teixeira de Mattos zijn sedert het jaar 5655-5657 vier Sepharim van de sinds jaren ongebruikten, nagezien en gerepareerd, zodat het getal Sephariem tot 30 is gestegen. Men gaat steeds voort om nog meer Sepharim geschikt te doen worden.

Van de eerstgemelde 4 Sepharim zijn twee derzelve door bekende personen gelegateerd en wel,

Seder Hazzanut Brandon 1892 – uitgave J. Meijer 1950

No. 27 door Jos. Ab ^m Capadoce	die beiden op hun Sterfdata uitkomen	
No. 28 door Jacob Senator		
No. 29 en No. 30 komen op hun beurt op de Lijst.		
No. 31. Legaat Isac de Daniel Semag Aboab.		
No. 32 Imanuel Abenatar, waarvan No. 31 op den Sterfdag en No. 32 als volgnummer komt.		
Nog No. 33 Benjamin Mendes da Costa	zonder Legaat	
No. 34 Isac Henriquez Mora I		

Wijziging in het benoemen der Functies door de Kerkeradsleden op de Feestdagen.

Daar slechts een klein gedeelte van het aantal Velhos op Feestdagen de Synagoge bezoekt, en volgens Reglement ieder lid naar rangorde voor eenerlei functie moest benoemd worden, kwam men tot de noodzakelijkheid om na iedere afwezige een plaatsvervanger te benoemen, het geen het Decorum geenszins verhoogde.

Sedert het jaar 5656 hebben Parnassim getracht hierin te voorzien, door het toezenden aan de Velhos van een Formulier ter beantwoording op de Vraag of men Al of Niet zijne functie wenst waar te nemen.

Deze proefneming mag wel geslaagd heten, daar wij thans alleen die personen benoemen, die allen aanwezig zijn ter Synagoge.

In de Brandkluis bevinden zich de volgende Gouden Mantels:

1. M. Teixeira de Mattos A ..	1
2. M. Teixeira de Mattos B ...	2
3. Wed. Teixeira de Mattos .. .	3
4. Jos. Teixeira de Mattos ...	4
5. M. H. de Castro ...	5
6. Salvador ...	7
7. Da Veiga ...	8
8. Nunes Henriquez ...	9
9. Mendes Penha ...	10
10. Fondam ...	11
1. 11 Pereira ...	12
11. B. L. Suasso ...	13
12. Jos. Capadoce ...	15
13. Kahal ...	16
14. Joseph Hz. de Castro ...	14
15. Martins ...	17
16. Henriquez de Castro ...	6
17. Abendana Namias ...	18
18. (Gebloemde) Kahals mantel ...	19

Volgens besluit van Parnassim in Eloel 5659 zal voortaan op de beide dagen van Ros Hasana Simgat Tora en Sabbat Beresiet het Mincha ten 1½ worden gelezen, en op den ochtend van Hosana Rabba, de Zemieroth onmiddellijk na de Selichot aanvangen.

Pagina 230

Seder Hazzanut Brandon 1892 – uitgave J. Meijer 1950

Sedert 1 Januari 1899 is het aanvangsuur van het Ochtendgebed gewijzigd als volgt (doch alleen op de Werkdagen):

Van 15 oktober tot 1 april 7 uur.
Van 1 april tot 15 oktober - 6½ uur.

Bijgevolg wordt de Afkondiging op blz. 139 door den Voorlezer gewijzigd op

9 februari.	Ing	Sabbat en M of Ng. en Sabb.	's morgens 7½ uur.
31 maart ...	"	"	Ochtenduur 6½
30 april	"	"	" Sabbat 7 uur
14 oktober	"	"	" Werkdagen 7 uur.
21 november	"	... Sabbat	8 uur.

1 NISSAN 5661.

Op verlangen van den Opperrabbijn wordt voortaan van 1 Nissan tot het Paasfeest, dagelijks een half uur voor den aanvang van het Middaggebed, ene Halachische Voordracht gehouden van de Wetten voor - en op het naderende Feest.

De vrijdag en Sabbatmiddag zijn hiervan uitgesloten.

Ter aanvulling van het bovenstaande is bepaald, dat voortaan elken ochtend op de werkdagen de lezing der Misna door den Voorlezer vervangen zal worden door die van den Opperrabbijn, die tevens ene duidelijke verklaring in het Nederlands hieraan toevoegt. Ook op Chol Hamongid en Hosana Raba is zulks van toepassing.

Op Simchat Tora en Sabbat Beresiet alsook op Sabbat Nachamoe, wordt voortaan het Kol Hanesjama vervangen door de gehele psalm 150, met eene noodzakelijke wijziging in de vocale uitvoering. Het eerst geschiedde dit in 5662.

DE BRANDVRIJE KLUIS.

In het Portaal, welke toegang geeft naar de Vrouwengalerij aan de zijde Jonas Daniël Meijerplein, is de Kluis geplaatst. Alle sieraden zijn aldaar geborgen, alle genummerd waarvan een lijstje ophangt. De Sefarim in de Hechalot en de 2 witte Mantels met Sandalen onder de middelste Hechal.

Het Subirdekje Wekelijkse en Sabbatdekje worden door de V. op de Teba bewaard. Telkenmale deponeert men de sleutels bij den Penningmeester of ter Secretarie.

OVER HET ברכת הגומל

Dit gebed zegt men voor de Hechal bij de Wetlezing. Als de V. het Birkat Hagomil gezegd heeft, maakt hij de offertas. Wil men Subiren, dan zegt men de Lofzegging na de tweede Lofzegging der Tora-lezing.

Indien een vrouw dit gebed voor de Hechal wenst uit te spreken diene men den V. te waarschuwen ten einde op tijd ter Synagoge te zijn om het Hechal te openen.

PURIM SOESAN

Dient de dienstdoende V. ter gelegenheid der Trekking ter Synagoge te zijn. Vóór de loting leest hij de Ascabot der Erflaters en na den dienst de M.S. der Afgetreden, alsmede die der Nieuw- en Herbenoemde Administrateurs.

Bijlage 1 (hoort bij pagina 176) **Sabbat Hagadol**

EM NOME DE DEOS BENDITO, AMEN.

Em Seis de Nissan de Cinco Mil Sete Centos e Doze, que corresponde a Um de Abril, Mil Novecentos Cinquenta-e-Dois juntarão-se o Conselho deste Comunidade para fazer eleição de dois senhores Parnassim em lugar des que hão de sahir em virtude do artigo trinta-e-um do ,regulamento.

Depois de haver rodupzido o registro dos Senhores Membros eligiveis por dito cargo, se procedeo com a eleição, forão eleitos por maioria de votos os dois Senhores abaixo nomeados. Sendo depois designado o qual dos Senhores parnassim fungira oomo Gabay do anno seguinte, com segue, que lhes seja Besiman Tob.

SAHEM.

ה'ה' Elazar Aharon de Aharon Rod,rigues pereira,
que seraio por Parnas deste Kahal Kadosj
הגביר יהודה ד.ה יהודה Morpuigo,
que seraio por.Parnas deste Kahal Kadosj,
ה'ה' Moseh d.e Hisqitno Ishac aCohen,
que seruio por Parnas Gabay deste Kahal Kad,os.
בסימן טוב תהלת

ELEITOS.

ה'ה' Elazar Aharon de Aharon Rodrigues pereira,
que foi eleito de noao por Parnns deste Kahal Kados,
הגביר יהודה ד.ה יהודה Morpurgo ,
que loi eleito d,e noao por Parnas d.este Kahal Kad,os,
ה'ה' Moseh de Hisquiao Ishac aCohen,
que loi eleito de noao por Parnas Gabay deste Kah,al Kad.os.

Sabado Hagadol 5712 = 1952

~~~~~

Bijlage 2 (hoort bij pagina 187) **Rosh Hashana**

Em vinte de Elul de Cinco Mil Setecentos e Nove, que corresponde om quatorze de Setembro de mil Novecentos Quaranta e Nove juntaraõ-se os Senhores do Ma`amad para fazer eleição de dois noivos da Lei, que hão-de servir no próximo ano em virtude do regulamento da Comunidade. E depois de haver discorrido neste particular, foram eleitos os Senhores abaixo nomeados. Que lhes seja besiman tob.

RH 5709 - 1949

Inhoudsopgave

	L = linker kolom, R = rechter kolom	Pag Meijer	pag pdf
<u>Deel 1</u>			
	Zemirot	171	2
A.	Op de werkdagen	172	2
B	Sabbat	173	3
C.	Nieuwmaansfeest	174	4
D.	Shabbat en Nieuwmaansfeest	175	5
E.	Maand Nisan	176	6
F.	Sabbat Hagadol	176	6
G.	Pesach	177	7
H.	Maand Ijar	180	12
I.	Maand sivan, Saboeot	180	12
J.	Vanstendag Tamoez	182	14
	Maand Ab	182	15
K.	Vastendag Ab	183	15
L.	Sabbat Nachamoe	184	17
	15 Ab	185	18
M.	Maand Eloel, Slichot	185	18
N.	Ros Hasjana	187	18
O.	Vastendag Gedalha	188	21
	De Bekeringsdagen	188	21
P.	Kipoer	189	21
	Avondgebed	189	22
	Ochtengebed	189	23
	Wetlezing	189	23
	Moesaf gebed	190	23
	Middaggebed	190	23
	Slotgebed	190	24
Q.	Loofhuttenfeest	192	24
	De Middendagen	192	25
	Sabbat Medianos	193	26
	Hosangana raba	193	26
R.	Semini Aserith	193	27
S.	Simchat Tora	193	27
T.	Sabbat Bereshith	200	29
	Maand Cheswan	200	30
U.	Maand Kislew	201	31
V.	Chanoeka	201	31
	Ros Hodes Chanoeka	201	31
	Sabbat Chanoeka	201	31
	Sabbat Ros Hodes Chanoeka	201	32
W.	Maand Tebeth, Vasten	202	32
X.	Maand Sebat 15 dezer	202	33

Seder Hazzanut Brandon 1892 – uitgave J. Meijer 1950

Y.	Maand Adar	202	33
Z.	Kenteekenen Hafsaka / vervolg Adar	202	33
Aa.	Sabat Zachor	203	34
Bb.	Vastendag v. Esther	203	34
Cc.	Poeriem	203	34
Dd.	Sabbat Para	204	35
Ee.	Sabbat Hagodisj	204	35

Deel 2

Hoofdstuk I	Over het Kadis	209	36
Hoofdstuk II	Over de opheffing Treurtijds	210	36
	Over de Zeven Dagen	210	36
	Over de Maand	210	37
	Over de Elfmaanden	210	38
Hoofdstuk III	Over het gebruik der Portugese taal	211	38
	Bij de Wetlezing	211	38
	Op den Beriet	212	41
	Verschillende afkondigingen	213	41
	Op een Beriet	213	43
	Op een Inzegening	213	43
	Verlenen en/ontrekken der kashroet	213	43
	Verkrijgen Paaschboter	213	43
Hoofdstuk IV	Over het begeven der Mizwoth en Subintes	215	43
	Op sabbat	215	43
	Op Feestdagen	215	44
	Het Wekenfeest	215	45
	Op R. Hasana en Jom Kipoer	216	45
	Op Loofhuttenfeest	216	46
	Chanuka	216	46
Hoofdstuk V	Over het Hechal	217	46
	Ros Hasana	217	46
	Op Kipoer	217	47
	Op Sukkot	217	47
	Pesach	218	48
	Sabuot	218	48
	Vastendag 9 Ab en Sabbat Nachamoe	218	48
Hoofdstuk VI	Over het Rogativa	219	49
Hoofdstuk VII	Over het uitomen der Sefarim	219	50
	Nisan ulto Eloel 5652	220	50
	Tishrie	221	51
	Cheswan	221	52
	Kislew	221	52
	Tebet	221	52
	Sebath	221	52
	Adar Risson in gewoon jaar (sabbat Teroema)	221	52
	Adar Senie	221	52

Seder Hazzanut Brandon 1892 – uitgave J. Meijer 1950

	Nissan	221	53
	Ijar	222	53
	Siwan	222	53
	tamoez	222	54
	Eloel	222	54
Hoofdstuk			
VIII	Bijzonderheden bij verschiilende gelegenheden	223	54
	Bij Wetlezing	223	54
	Over het verdelen van enkele Parasiot	223	55
	Diversen	226	56
	Over de Ascabot	226	57
	Nog iets over Ascabot	226	57
	Verkorte versie Ascabot mannen & vrouwen	227	57
	Aanvullingen	228	57
	Wijzigingen in het begeven der Kadis en herhalen van tsidoek hadien bij het opheffen der Zeven Dagen	229	58
	Wijzignineg benoemen der functies door kereraadsleden op feestdagen	229	58
	1 Nissan 5661	230	60
	De brandvrijke kluis	230	60
	Over het Bircat Hagomel	230	60
	Purim Soesan	230	61
	Naschrift	231	-